

ΕΔΟΠ/ΔΕΗ

Στουρνάρη 73-75, Αθήνα 104 32 • Τηλ.: 210-5230997, 210-5240168 • Fax: 210-5240383 • E-mail:edop.dei@gmail.com • www.edopdei.gr

**Τι ισχύει
σήμερα για
το ασφαλιστικό
μας σύστημα**

Εισαγωγικό σημείωμα

Βιώνουμε βίαιες αλλαγές και μεταβολές ως εργαζόμενοι και ως χώρα. Τα εργασιακά και συνταξιοδοτικά μας δικαιώματα τίθενται στη δαμόκλειο σπάθη, με αποτέλεσμα να μην γνωρίζουμε όλοι λόγω των βίαιων αλλαγών, ποιο καθεστώς ισχύει για όλους εμάς σε σχέση με τα όρια συνταξιοδότησης .

Έτσι, λοιπόν, μπροστά σε αυτές τις εξελίξεις, η ΕΔΟΠ/ΔΕΗ όπως έπραξε κατά το παρελθόν έτσι και τώρα, προκειμένου να παρέχει κάθε αξιόπιστη πληροφορία συμβάλλοντας στην έγκριτη πληροφόρηση, δημιούργησε σε συνεργασία με τον Οικονομολόγο κύριο Ρωμανιά, το φυλλάδιο αυτό το οποίο διανέμει στα μέλη της.

Η ΕΔΟΠ/ΔΕΗ αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει τον έγκριτο επιστήμονα για την ερμηνεία των νόμων καθώς και για την δημιουργία του πονήματος αυτού, το οποίο αποσκοπεί να δώσει όσο το δυνατόν απαντήσεις στα δύσκολα ερωτήματα που προκύπτουν στον καθένα από εμάς.

Επιπλέον όσοι συνάδελφοι θέλουν - πέραν αυτής της ενημέρωσης - να πληροφορηθούν για κάποιο ζήτημά τους, πιο εξεζητημένο να επικοινωνήσουν με την ΕΔΟΠ/ΔΕΗ ή να αποστείλουν στο fax 210 - 5240383 το αίτημά τους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μπίτζας Γιώργος

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Πιστεύος Χρήστος

Εισαγωγικό σημείωμα Γ. Ρωμανιά

Πέρα από τις ειδικότερες αλληλαγές που μπορεί κανείς να πληροφορηθεί από το περιεχόμενο και τους αντίστοιχους Πίνακες της έκδοσης αυτής, είναι χρήσιμο αλλήλα και απαραίτητο για την ολοκληρωμένη ενημέρωση του προσωπικού της ΔΕΗ να καταγράψουμε και τις εξής γενικότερες ρυθμίσεις που ψηφίσθηκαν και τέθηκαν σε ισχύ από το έτος

2010 και εφεξής.

Οι ρυθμίσεις αυτές έχουν (η πρόκειται να έχουν στα επόμενα λίγα χρόνια) άμεσες επιπτώσεις στα επί μέρους κοινωνικο-ασφαλιστικά δικαιώματα του συνόλου των ασφαλισμένων και συνταξιούχων της χώρας.

Σύμφωνα, συνεπώς, με νομοθετημένες ήδη παρεμβάσεις οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι της χώρας, ασχέτως Ταμείου ή Φορέα Ασφάλισης, πρέπει να έχουν υπόψη τους και να συνεκτιμούν και τις εξής νομοθετικές διατάξεις:

1. Εφάπαξ βοηθήματα

Όπως είναι γνωστό, το ύψος του εφάπαξ βοηθήματος που δικαιούνται οι ασφαλισμένοι στον τ. ΟΑΠ - ΔΕΗ έχει ήδη μειωθεί κατά 30%.

Όμως, με το νόμο 4093/2012 (εδάφιο 7 της υποπαρα-

γράφου ΙΑ. 5 ΜΕΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΠΑΞ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ) προβλέπονταν ότι, μέχρι της 31.12.2012, θα εκδίδονταν Απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας με την οποία θα καθορίζονταν «**νέα τεχνική βάση**» (δηλαδή νέος τρόπος) υπολογισμού του εφάπαξ.

Η προβλεπόμενη αυτή Υπουργική Απόφαση, πράγματι, εκδόθηκε την 31.12.2012 και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 3498/31.12.2012 (αριθμός Απόφασης 30854/3809 περί ανασχεδιασμού της τεχνικής βάσης εφάπαξ παροχών).

Τα κύρια στοιχεία που προκύπτουν από την Απόφαση αυτή συνοψίζονται ως εξής:

- Ανατρέπεται πλήρως ο τρόπος υπολογισμού του εφάπαξ που ίσχυε μέχρι σήμερα.
- Ο υπολογισμός του εφάπαξ με το σύστημα καθορισμένων παροχών μετατρέπεται σε **υπολογισμό με το σύστημα καθορισμένων εισφορών** (ο ασφαλισμένος γνωρίζει τι θα πληρώνει, ως ασφαλιστική εισφορά, δεν γνωρίζει, όμως, πόσο θα εισπράξει όταν επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος).
- Με το νέο τρόπο υπολογισμού οδηγούμαστε σε κατ' έτος διαρκώς μειούμενο ύψος εφάπαξ.
- Πράγματι, το ύψος του εφάπαξ θα καθορίζεται, πλέον, από ένα μαθηματικό τύπο που θα συνεκτιμά τις

εισφορές που κατέβαλλε ο ασφαλισμένος κατά τον προηγούμενο της συνταξιοδότησής του χρόνο και από την περιουσία του ασφαλιστικού φορέα επίσης, κατά τη λήξη του προηγούμενου έτους.

- Ο νέος τρόπος υπολογισμού θα ισχύσει από το 2014, σκοπύμως, όμως, η Υπουργική Απόφαση δεν διευκρινίζει αν θα περιορισθεί μόνο στους ασφαλισμένους που θα υποβάλλουν Αίτηση Συνταξιοδότησης από την 1.1.2014 η αν θα εφαρμοσθεί και για τους ασφαλισμένους που θα υποβάλλουν παρόμοια Αίτηση μέσα στο 2013.
- Κάθε χρόνο θα διανέμεται ένα συγκεκριμένο ποσόν στο σύνολο των ασφαλισμένων που θα συνταξιοδοτούνται, κατά τρόπο ώστε, αν ο αριθμός των συνταξιοδοτούμενων είναι μεγάλος, το κατά ασφαλισμένο καταβαλλόμενο ποσόν του εφάπαξ θα είναι μικρότερο σε σχέση με εκείνο που θα προέκυπτε αν ο αριθμός των συνταξιοδοτήσεων ήταν μικρότερος.

Υποκρυπτόμενη επιδίωξη των ρυθμίσεων αυτών αποτελεί η ολοσχερής κατάργηση του εφάπαξ με τη μέθοδο και τη διαδικασία του σταδιακού από έτος σε έτος εκφυλισμού του.

2. Επικουρικές συντάξεις

Τεράστιο πρόβλημα δημιουργείται, επίσης και με τις επικουρικές συντάξεις. Ήδη, ο Τομέας του ΤΑΥΤΕΚΩ για τις επικουρικές συντάξεις του ασφαλισμένων στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ ενσωματώθηκε στο νέο υπερταμείο επικουρικής ασφάλισης το ΕΤΕΑ.

Όμως, το νέο αυτό υπερταμείο δεν είναι βιώσιμο.

Πριν από τη δημιουργία του, δεν είχε γίνει οποιαδήποτε σχετική αναλογιστική μελέτη για να προσδιορισθεί η δυνατότητα εξασφάλισης των επικουρικών συντάξεων.

Εκτιμάται, όμως, ότι το ΕΤΕΑ θα παρουσιάσει ελλείμματα (πάνω από 1 δις ευρώ) ακόμη και μέσα στο 2013, ενώ από το 2014 θα αναγκασθεί να περιορίζει, σταδιακά, τις επικουρικές συντάξεις σε επίπεδα ακόμη και κάτω των 100 ευρώ μηνιαίως.

Ακριβώς, για να πετύχει αυτή τη στόχευσή του, το Υπουργείο Εργασίας έχει εκδώσει, από το καλοκαίρι του 2012 ειδική Υπουργική Απόφαση που επιβάλλει ειδικό μαθηματικό τύπο με νέο τρόπο υπολογισμού των επικουρικών συντάξεων.

Ο νέος αυτός τρόπος υπολογισμού είναι παρεμφερής με τον αντίστοιχο τρόπο που καθιερώνεται και για τον υπολογισμό του εφάπαξ (σύστημα καθορισμένων εισφορών, ελλειμματική ανταποδοτικότητα, διαρκής μείωση από έτος σε έτος όλων των επικουρικών κληπ).

Όπως και στην περίπτωση του εφάπαξ, έτσι και στην περίπτωση των επικουρικών συντάξεων, οδηγούμαστε μεθοδευμένα αλλή σταθερά, με τη διαδικασία του επιταχυνόμενου ετήσιου εκφυλισμού τους, στην ολοσχερή κατάργησή τους.

3. Ελαχιστοποίηση της εγγύησης από το κράτος της κύριας σύνταξης στα 360 ευρώ (η και λιγότερο)

Μέχρι σήμερα και με βάση σχετική συνταγματική πρό-

βλεψη, το κράτος εγγυάται το σύνολο των κύριων συντάξεων.

Όμως, με τους νόμους 3863/2010 και 3865/2010, η εγγύηση αυτή του κράτους περιορίσθηκε, για όλες τις συντάξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μόνο στο ύψος της λεγόμενης βασικής σύνταξης δηλαδή στα 360 ευρώ (που μπορεί να ορισθεί και σε μικρότερο ύψος).

Συνεπώς, από το 2015 και εφεξής, οποιαδήποτε κύρια σύνταξη που θα ξεπερνά τα 360 ευρώ θα υπόκειται στον κίνδυνο περικοπής της στα 360 ευρώ, αν ο συγκεκριμένος φορέας κοινωνικής ασφάλισης αδυνατεί να καλύψει από τα «κουρεμένα» αποθεματικά του το πέραν των 360 ευρώ ποσό.

Ο κίνδυνος ελαχιστοποίησης των κύριων συντάξεων στο ύψος των 360 ευρώ είναι υπαρκτός με βάση την οικονομική κατάσταση του συνόλου των ασφαλιστικών φορέων, έπειτα και από το «κούρεμα» που υπέστησαν με τη σχετική δανειακή σύμβαση.

4. Η αντιδημοκρατική διαδικασία αντι-ασφαλιστικών ρυθμίσεων με αλληπάλληλες Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ).

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί, «σε έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης» και έπειτα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου να εκδίδει Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου

που στη συνέχεια και μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία, πρέπει να κυρωθούν από τη Βουλή.

Χωρίς να συντρέχει η προϋπόθεση των έκτακτων περιπτώσεων εξαιρετικά επείγουσών και απρόβλεπτων αναγκών, παρατηρείται, σήμερα, ένα είδος επιδημίας Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου που ανατρέπουν νόμους (και μάλιστα πρόσφατους) ψηφισμένους από τη Βουλή και επιβάλλουν άμεσες και αιφνιδιαστικές αλλαγές συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του Ν. 4093/2012 (3^ο Μνημόνιο) που δημοσιεύθηκε την 12.11.2012 αλλά στη συνέχεια και μετά από λίγες μόνο μέρες, άλλαξαν πλήθος σοβαρότατων διατάξεών του με αλληπάλληλες Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου (18.11.2012, 19.11.2012, 5.12.2012, 12.12.12, 31.12.2012 μέχρι σήμερα, δεν γνωρίζουμε πόσες παρόμοιες ΠΝΠ θα εκδοθούν ακόμη) και με συνέπεια την κονιορτοποίηση των αρχών της ανάγκης για ασφάλεια δικαίου.

Πρόκειται για ένα νέο φαινόμενο που πέραν του αντιδημοκρατικού και αντιδημοκρατικού του χαρακτήρα, αφού ανατρέπει ψηφισμένους κατά τη συνταγματική διαδικασία νόμους, **δημιουργεί ανασφάλεια και αβεβαιότητα στους ασφαλισμένους που δεν μπορούν πλέον να στηρίζονται ούτε στα νομίμως θεσπισμένα δικαιώματά τους με δεδομένο ότι αυτά μπορεί να ανατραπούν, έξω από τις διαδικασίες της Βουλής και από τη μέρα στην άλλη.**

Ν. 4093/2012 (3^ο ΜΝΗΜΟΝΙΟ)

Άρθρο πρώτο, υποπαράγραφος ΙΑ.4 (Αύξηση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης)

1. Από 1.1.2013 για τη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και της Τράπεζας της Ελλάδος, εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις του ν. 3863/2010 (Α'115), όπως ισχύει, ως προς τα όρια ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης, όπως αυτά διαμορφώνονται με τις ανωτέρω διατάξεις από 1.1.2015.
2. Από 1.1.2013, όλα τα όρια ηλικίας της παραγράφου 1, καθώς και όλα τα ισχύοντα την 31.12.2012 όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και της Τράπεζας της Ελλάδος, όπου αυτά προβλέπονται, αυξάνονται κατά δύο (2) έτη.
3. Από την αύξηση των ορίων ηλικίας ή/και του χρόνου ασφάλισης των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού εξαιρούνται: α) οι ασφαλισμένες που θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις ως μητέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων, καθώς και οι χήροι πατέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική

εργασία τέκνων, β) οι ασφαλισμένοι στους ανωτέρω φορείς κοινωνικής ασφάλισης που έχουν ενταχθεί σε καθεστώς εργασιακής εφεδρείας του ν. 4024/2011 (Α' 226).

4. Θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα μέχρι 31.12.2012, λόγω συμπλήρωσης των προϋποθέσεων του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης και ορίων ηλικίας, όπου αυτά προβλέπονται, δεν θίγονται και δύνανται να ασκηθούν οποτεδήποτε.
5. Οι ασφαλισμένοι των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, οι οποίοι μέχρι 31.12.2012 έχουν κατοχυρώσει ή κατοχυρώνουν τις κατ' έτος προβλεπόμενες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, όπως αυτές καθορίζονται με το άρθρο 10 του ν. 3863/2010 (Α'115), όπως ισχύει, ή από προγενέστερες γενικές ή άλλες διατάξεις, δύνανται να συνταξιοδοτηθούν με τις προϋποθέσεις του ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης που κατά περίπτωση κατοχυρώνουν.

Ν. 4093/2012 Άρθρο πρώτο υποπαράγραφος 1Α.5 μείωση συντάξεων και εφάπαξ βοηθημάτων

1. Από 1.1.2013 η μηνιαία σύνταξη ή το άθροισμα των

μηνιαίων συντάξεων άνω των 1.000,00 ευρώ από οποιαδήποτε πηγή και για οποιαδήποτε αιτία μειώνονται ως εξής:

- α. Ποσό σύνταξης ή αθροίσματος άνω των 1.000,01 ευρώ και έως 1.500,00 ευρώ μειώνεται στο σύνολο του ποσού κατά 5% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.000,01 ευρώ.
- β. Ποσό σύνταξης ή αθροίσματος από 1.500,01 ευρώ έως 2.000,00 ευρώ μειώνεται στο σύνολο του ποσού κατά 10% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.425,01 ευρώ.
- γ. Ποσό σύνταξης ή αθροίσματος από 2.000,01 ευρώ έως 3.000,00 ευρώ μειώνεται κατά ποσοστό 15% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.800,01 ευρώ.
- δ. Ποσό σύνταξης ή συντάξεων από 3.000,00 ευρώ και άνω μειώνεται κατά ποσοστό 20% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 2.550,01 ευρώ.

Στο ως άνω άθροισμα λαμβάνονται υπόψη τα μερίσματα, καθώς και κάθε είδους προσαυξήσεις. Επί του αθροίσματος αυτού το ποσό της μείωσης επιμερίζεται αναλογικά σε κάθε φορέα ή τομέα και αποτελεί έσοδο του οικείου ασφαλιστικού φορέα ή τομέα.

Για τον υπολογισμό του ποσοστού της μείωσης λαμβάνεται υπόψη το καταβλητέο ποσό συντάξεως ή του ως άνω αθροίσματος την 31.12.2012 μετά τις μειώσεις και τις παρακρατήσεις της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων.

Από τις ανωτέρω μειώσεις εξαιρούνται οι συνταξιούχοι που προβλέπονται από τις διατάξεις των εδαφίων 4 και 5 της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011 (Α' 226) και του ν. 612/1977, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Επικουρικές Συντάξεις

Ν. 2084/1992 άρθρο 53 παρ. 1

(εγκ. Υπ. Εργασίας Α.Π. Φ 80.000/οικ. 27037/1797 /21.11.2012)

Με την ρύθμιση αυτή οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου των ασφαλισμένων των φορέων κύριας ασφάλισης ισχύουν και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης, στους οποίους υπάγονται οι ασφαλισμένοι.

Συνεπώς οι μεταβολές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των φορέων κύριας ασφάλισης που εισάγονται με τον Ν. 4093/2012, ισχύουν και για τους αντίστοιχους φορείς επικουρικής ασφάλισης των ασφαλισμένων.

Νέες Ρυθμίσεις για το Εφ' άπαξ Βοήθημα

N 4024/2011 άρθρο 2 παρ. 4

Από 1.11.2011 και εφεξής στους συνταξιούχους του Κλάδου Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ το ποσό της μηνιαίας επικουρικής σύνταξης μειώνεται κατά ποσοστό 15%.

Σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011, προηγείται η παρακράτηση της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης. Ειδικά για το Μ.Τ.Π.Υ., το τμήμα του μερίσματος που, μετά τις ανωτέρω παρακρατήσεις υπερβαίνει τα 500 ευρώ μηνιαίως, μειώνεται κατά 50%.

Τα εισπραττόμενα ποσά από τις αναφερόμενες στις προηγούμενες δύο παραγράφους μειώσεις αποτελούν πόρων ανωτέρω φορέων τομέων.

N 4024/2011 άρθρο 2 § 6

Η παράγραφος 5.α του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

Στους ασφαλισμένους του Κλάδου Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ, που εξήλθαν της Υπηρεσίας, από 1.1.2010 μέχρι και την 31.12.2010, το ποσό του εφάπαξ βοηθήματος που χορηγεί το Ταμείο αυτό, σύμφωνα με τις καταστατικές του διατάξεις, μειώνεται κατά ποσοστό

25% σε όσους δεν έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση χορήγησης του εφάπαξ βοηθήματος.

Στους ασφαλισμένους του Κλάδου Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ, που εξήλθαν ή θα εξέλθουν της Υπηρεσίας, από 1.1.2011 και μετά, το ποσό του εφάπαξ βοηθήματος που χορηγεί το Ταμείο αυτό, σύμφωνα με τις καταστατικές του διατάξεις, μειώνεται κατά ποσοστό 30% αντίστοιχα σε όσους δεν έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση χορήγησης του εφάπαξ βοηθήματος.

N. 4093/2012 άρθρο πρώτο, Υποπαράγραφος ΙΑ.5, παρ. 2-3

2. Στους ασφαλισμένους μέχρι 31-12-1992 που αποχώρησαν ή θα αποχωρήσουν της υπηρεσίας τους από 1-8-2010 και μετά, στους οποίους δεν έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση χορήγησης του εφάπαξ βοηθήματος, το ποσό του εφάπαξ βοηθήματος μειώνεται ποσοστιαία κατά φορέα - τομέα πρόνοιας. Συγκεκριμένα:

Στον κλάδο ασφάλισης προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ κατά 3,84%. Με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση του Δ.Σ. των οριζόμενων στο προηγούμενο εδάφιο Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης πηλην του Τομέα Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων του

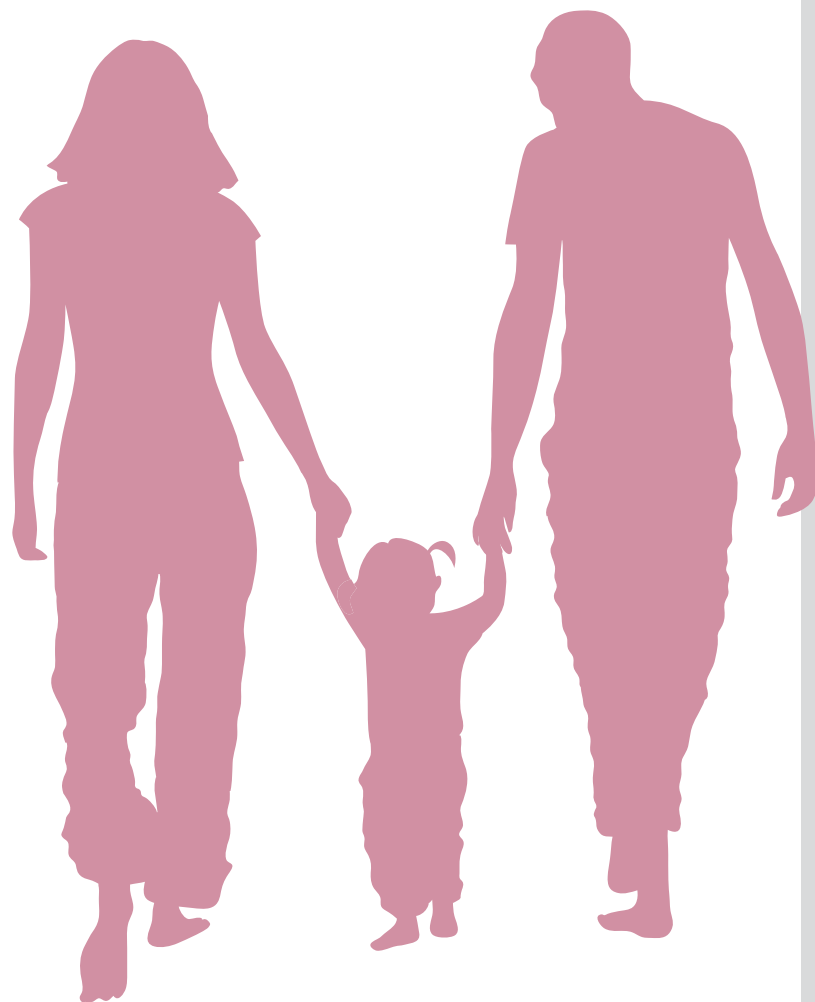
ΤΠΔΥ μπορεί να αυξομειώνεται το ανώτερο οριζόμενο ποσοστό μείωσης μέχρι 35%.

3. Οι ανωτέρω μειώσεις στους ασφαλισμένους του Κλάδου Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ διενεργούνται μετά την εφαρμογή των μειώσεων που προβλέπονται με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011(Α' 226).

Ν. 4093/2012 άρθρο πρώτο, Υποπαράγραφος ΙΑ.5, παρ. 7

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, που εκδίδεται μέχρι 31.12.2012, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, καθορίζεται η νέα τεχνική βάση για τις εφάπαξ παροχές των φορέων – τομέων πρόνοιας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση της. Από 1.1.2014 το εφάπαξ βοήθημα που χορηγείται σε όλους τους ασφαλισμένους των φορέων – τομέων πρόνοιας υπολογίζεται σύμφωνα με τη νέα τεχνική βάση για τις εφάπαξ παροχές.

Η απόφαση αυτή του Υπουργού Εργασίας εκδόθηκε την 31.12.2012 και θα ισχύει από 1.1.2014

Οι Επικουρικές Συντάξεις

Ν. 3863/2010 Άρθρο 44 παρ. 9

Οι υφιστάμενοι στο ΤΑΥΤΕΚΩ τομείς Επικουρικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Υγείας Προσωπικού ΔΕΗ ενοποιούνται και συνιστούν στο εν λόγω Ταμείο Κλάδο με την ονομασία «Κλάδος Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ» με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια.

Για την χρηματοδότηση του ΤΑΠ-ΔΕΗ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και τον «Κλάδο Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ» του ΤΑΥΤΕΚΩ ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 132 του Ν. 3655/2008

Ν. 4051/2012 Άρθρο 6

Τα καταβληθέντα ποσά συντάξεων από τον Κλάδο Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ, μειώνονται από 1.1.2012 ως εξής:

Οι συντάξεις έως διακόσια πενήντα (250) ευρώ, κατά ποσοστό 10% στο συνολικό ποσό. Το ποσό της σύνταξης μετά τη μείωση δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των διακοσίων (200) ευρώ. Οι συντάξεις από διακόσια πενήντα ευρώ και ένα λεπτό (250,01) έως τριακόσια (300) ευρώ, κατά ποσοστό 15% στο συνολικό ποσό. Το ποσό της σύνταξης μετά τη μείωση δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των διακοσίων είκοσι πέντε (225) ευρώ. Οι συντάξεις από τριακόσια ευρώ και ένα λεπτό κατά ποσοστό 20% στο συνολικό ποσό. Το ποσό της σύνταξης μετά τη μείωση δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των διακοσίων πενήντα

πέντε (255) ευρώ.

Ν.4052/2012 άρθρα 35-36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 35

Σύσταση - Σκοπός

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.), αποκαλούμενο στο εξής «ΕΤΕΑ», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και έχει έδρα την Αθήνα. Έναρξη λειτουργίας του ορίζεται η 1η Ιουλίου 2012.
2. Σκοπός του είναι η παροχή μηνιαίας επικουρικής σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου στους εργαζόμενους στον ιδιωτικό, δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, στις τράπεζες και τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους.

Άρθρο 36

Ένταξη

1. Στο ΕΤΕΑ εντάσσονται από την έναρξη λειτουργίας του:
α) το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (ΕΤΕΑΜ), β) οι τομείς του Ταμείου Επικουρικής Ασφά-

λίσας Ιδιωτικού Τομέα (TEAIT), γ) το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων (TEADY) και οι τομείς αυτού «TEAPOKA» και «TADKY», δ) το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ETAT) ως προς την επικουρική ασφάλιση, ε) οι τομείς του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ταμείου Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (ΤΑΥΤΕΚΩ) και στ)ο Κλάδος Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ ως προς τους κατ' επικουρική ασφάλιση ασφαλισμένους του. Το ΕΤΕΑ λειτουργεί με ενιαία διοικητική και οικονομική οργάνωση.

2. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΕΤΕΑ τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο ταμεία, τομείς και κλάδοι δύνανται με αποφάσεις των αντιπροσωπευτικότερων οργανώσεων των ασφαλισμένων κάθε ταμείου ή τομέα ή κλάδου να εξαιρούνται από την ανωτέρω ένταξη.
3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται να εντάσσονται στο ΕΤΕΑ μέχρι 31.12.2012, μετά από σύμφωνη γνώμη των αντιπροσωπευτικότερων οργανώσεων των κλάδων ασφαλισμένων και μετά από εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης και άλλα επικουρικά ταμεία, καθώς και όσα από τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου εξαιρέθηκαν.
4. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού

ταμεία, τομείς ή κλάδοι επικουρικής ασφάλισης που δεν εντάσσονται μέχρι τις 31.12.2012 στο ΕΤΕΑ μετατρέπονται αυτοδίκαια σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) υποχρεωτικής ασφάλισης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8 του ν. 3029/2002 (Α' 160).

ΕΔΟΠ/ΔΕΗ

Στουρνάρη 73-75, Αθήνα 104 32
Τηλ.: 210 - 5230997, 210 - 5240168
Fax: 210 - 5240383
E-mail: edop.dei@gmail.com
www.edopdei.gr

Πλησματοικός χρόνος μητέρων

Άρθρο 10 § 18 N 3863/2010

Ο πλησματοικός χρόνος ασφάλισης για κάθε παιδί (άρθρο 141) αναγνωρίζεται στις ασφαλισμένες ανεξαρτήτως του χρόνου γέννησης των παιδιών. Ανέρχεται σε ένα (1) έτος ασφάλισης για το πρώτο παιδί και σε δύο (2) έτη ασφάλισης για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο.

Ο πλησματοικός χρόνος συνυπολογίζεται και για την συμπλήρωση:

- Του χρόνου συνταξιοδότησης λόγω γήρατος σύμφωνα με τις διατάξεις της § 10 του άρθρου αυτού δηλαδή α) για ασφαλισμένους από 1/1/1993 και εφεξής που θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με 40 έτη ασφάλισης και ηλικία 60 ετών β) για ασφαλισμένους από 1/1/1983 και εφεξής που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 37 έτη ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, εφόσον τα 37 έτη ασφάλισης τα έχουν συμπληρώσει μέχρι 31/12/2010)
- Των 15 ετών ασφάλισης.

N 3996/2011 άρθρο 39

«1. Στις ασφαλισμένες των φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, πλην ΟΓΑ, αναγνωρίζεται πλησματοικός χρόνος για κάθε παιδί που απο-

κτούν από 1.1.2000 και εφεξής, ο οποίος ανέρχεται σε ένα έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης για το πρώτο παιδί και σε 2 έτη ή 600 ημέρες ασφάλισης για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο.

Αν συντρέχει ασφάλιση σε περισσότερους του ενός φορείς κύριας ασφάλισης, το δικαίωμα αναγνώρισης του ανωτέρω χρόνου ασκείται σε έναν φορέα τον οποίο επιλέγει η ασφαλισμένη μητέρα.

Ο πλησματοικός αυτός χρόνος συνυπολογίζεται επιπλέον του χρόνου που αναγνωρίζεται με τις διατάξεις της παρ. 1, του άρθρου 5, του ν. 1483/1984 (Φ.Ε.Κ. 153 Α'), όπως ισχύουν, για την συμπλήρωση του κατά περίπτωση οριζόμενου από τις ισχύουσες διατάξεις χρόνου πλήρους σύνταξης γήρατος ή για προσαύξηση του ποσού της σύνταξης.

Ο αναγνωριζόμενος χρόνος δεν συνυπολογίζεται για την συμπλήρωση των 37 ετών ασφάλισης, των 4.500 και 3.500 ημερών ασφάλισης, του ελάχιστου απαιτούμενου χρόνου για συνταξιοδότηση των μητέρων ανήλικων ή ανάπηρων παιδιών, καθώς και των ελάχιστων απαιτούμενων ημερών ασφάλισης στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Το δικαίωμα αναγνώρισης του ανωτέρω αναφερόμενου χρόνου ασκείται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος. Αν

δεν ασκηθεί από την ασφαλισμένη μητέρα, μπορεί να ασκηθεί από τον ασφαλισμένο πατέρα, για τη συμπλήρωση των αντίστοιχων προϋποθέσεων που ισχύουν για τους άνδρες ασφαλισμένους και με τους ίδιους πιο πάνω περιορισμούς. Στην περίπτωση αυτή είναι υποχρεωτική η υποβολή εκ μέρους της μητέρας σχετικής υπεύθυνης δήλωσης προς τον αρμόδιο για τη συνταξιοδότησή της οργανισμό.

Η αναγνώριση του ανωτέρω πηλασματικού χρόνου, γίνεται με βάση τη συνολική εισφορά εργοδότη και εργαζόμενου του κλάδου κύριας σύνταξης του οικείου φορέα, όπως κάθε φορά ισχύει, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το άθροισμα της μηνιαίας εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη που ισχύει για τον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Ως βάση υπολογισμού της εισφοράς λαμβάνεται το 25πλήσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Το ποσό για την εξαγορά του αναγνωριζόμενου χρόνου βαρύνει τους αρμόδιους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

2. Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31.12.2010, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 141, του ν. 3655/2008, όπως ίσχυαν μέχρι την αντικατάστασή τους από το άρθρο αυτό.

Γυναίκες που δεν μπορούν να Θεμελιώσουν με ανήλικα ή ανάπηρα παιδιά

Ασφαλισμένες μέχρι 31.12.1982

Για τα έτη μέχρι και το 2012:

- **Η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος** προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι το 2012 η ασφαλισμένη έχει συμπληρώσει το χρόνο ασφάλισης και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση απαιτούμενο όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται.
- **Η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης** προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31.12.2012 η ασφαλισμένη έχει συμπληρώσει την κατά περίπτωση απαιτούμενη ηλικία χωρίς να έχει και τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (συνεπώς έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης).

Για τη συνταξιοδότηση των γυναικών ασφαλισμένων μέχρι 31.12.1992 το απαιτούμενο όριο ηλικίας είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης της ηλικίας των 55 (για μειωμένη σύνταξη) ή των 60 (για πλήρη σύνταξη) ετών.

Ειδικά για τις ασφαλισμένες αυτής της κατηγορίας που μέχρι 31.12.2010 έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης και το 55^ο έτος της ηλικίας τους, για τη λήψη πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος απαιτείται η συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας.

Ειδικότερα:

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ισχύει για όλες τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες)	2010	25	60	55
	2011		61	56
	2012		62	57
	2013 και μετά		67	62

Για τη συνταξιοδότηση των **γυναικών ασφαλισμένων** πριν την 1.1.1983, που έχουν χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 15 ετών, το απαιτούμενο όριο ηλικίας είναι αυτό που

αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης της ηλικίας των 60 ετών (για πλήρη σύνταξη).

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ισχύει για όλες τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες)	2010	15	60
	2011		61
	2012		62
	2013 και μετά		67

Επισημαίνεται ότι η δυνατότητα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος των μέχρι 31/12/1982 ασφαλισμένων στα τ. ειδικά ταμεία με 35 έτη ασφάλισης (για την πλήρωση της οποίας δεν απαιτούνταν όριο ηλικίας) δεν αλληλάζει μετά την ισχύ του ν. 4093/2012. Δηλαδή, οι πριν την 1.1.1983 ασφαλι-

σμένοι (άνδρες και γυναίκες) στα τ. ειδικά ταμεία θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης ανεξάρτητα από την ηλικία τους και μετά το έτος 2012.

	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	35	ΑΟΗ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Γυναίκα, ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ πριν το 1983 η οποία έχει 25 έτη ασφάλισης και είναι 55 ετών κατά την 31/12/2010 -> έχει θεμελιώσει δικαίωμα για μειωμένη σύνταξη και έχει κατοχυρώσει το δικαίωμα για συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη όταν συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας της (εφόσον, βέβαια, δεν έχει λάβει μέ-

χρι τότε μειωμένη σύνταξη).

2. Γυναίκα, ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ πριν το 1983 η οποία έχει 25 έτη ασφάλισης και είναι 55 ετών κατά την 31/12/2012 -> έχει κατοχυρώσει το δικαίωμα για λήψη μειωμένης σύνταξης με τη συμπλήρωση του 57ου έτους της ηλικίας της ή για λήψη πλήρους σύνταξης με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας της.

Σε περίπτωση μειωμένης σύνταξης, η μείωση αντιστοιχεί σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για πλήρη σύνταξη (67), σε καμία όμως περίπτωση δε μπορεί να υπερβαίνει τα 60/200 (5 έτη).

3. Γυναίκα, ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ πριν το 1983, η οποία έχει 25 έτη ασφάλισης και είναι 54 ετών το 2012 -> δεν κατοχυρώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης την 31η/12/2012. Μπορεί να λάβει μειωμένη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας της ή πλήρη με τη συμπλήρωση του 67ου.

Ασφαλισμένες κατά την περίοδο 1983-1992

Για τα έτη μέχρι και το 2012,

- η **θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος** προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 η ασφαλισμένη έχει συμπληρώσει τον χρόνο ασφάλισης και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση

όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται.

- η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 η ασφαλισμένη έχει συμπληρώσει την κατά περίπτωση απαιτούμενη ηλικία χωρίς να έχει και τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης).

Για τη συνταξιοδότηση των γυναικών ασφαλισμένων μέχρι 31/12/1992, το απαιτούμενο όριο ηλικίας είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης της ηλικίας των 55 (για μειωμένη σύνταξη) ή των 60 (για πλήρη σύνταξη) ετών. Ειδικά για τις ασφαλισμένες αυτής της κατηγορίας που μέχρι 31/12/2010 έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης και το 55^ο έτος της ηλικίας τους, για τη λήψη πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος απαιτείται η συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.

Ειδικότερα:

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ισχύει για όλες τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες)	2010	25	60	55
	2011		61	56
	2012		62	57
	2013 και μετά		67	62

Για τη συνταξιοδότηση των γυναικών ασφαλισμένων πριν την 1.1.1993, που έχουν χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 15 ετών, το απαιτούμενο όριο ηλικίας είναι αυτό που

αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης της ηλικίας των 60 ετών (για πλήρη σύνταξη). Ειδικότερα:

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ισχύει για όλες τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες)	2010	15	60
	2011		61
	2012		62
	2013 και μετά		67

Επιπλέον, οι γυναίκες - ασφαλισμένες κατά την περίοδο 1983-1992, δύνανται να συνταξιοδοτηθούν με προϋποθέ-

σεις που αντιστοιχούν στο έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης, όπως φαίνεται στον πίνακα:

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ασφαλισμένες κατά την περίοδο 1983-1992) που δεν έχουν 37 έτη ασφάλισης πριν το 2011	2010	35	58
	2011	36	58
	2012	37	59
	2013 και μετά	40	62

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Γυναίκα, ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ - ΔΕΗ από το 1985, η οποία έχει 25 έτη ασφάλισης και είναι 55 ετών το 2010 -> έχει θεμελιώσει δικαίωμα για μειωμένη σύνταξη και έχει κατοχυρώσει το δικαίωμα για συνταξιοδότηση με

πλήρη σύνταξη όταν συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας της (εφόσον, βέβαια, δεν έχει λάβει μέχρι τότε μειωμένη σύνταξη).

2. Γυναίκα, ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ από το 1987 η οποία έχει 25 έτη ασφάλισης και είναι 56 ετών το

2012-> έχει θεμελιώσει δικαίωμα για λήψη μειωμένης σύνταξης. Μπορεί να λάβει πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας της (εφόσον, βέβαια, δεν έχει λάβει μέχρι τότε μειωμένη σύνταξη). Σε περίπτωση μειωμένης σύνταξης, η μείωση αντιστοιχεί σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για πλήρη σύνταξη (67),

σε καμία όμως περίπτωση δε μπορεί να υπερβεί τα 5 έτη.

3. Γυναίκα, ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ από το 1985 η οποία έχει 27 έτη ασφάλισης και είναι 54 ετών το 2012-> δεν κατοχυρώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης την 31η/12/2012. Μπορεί να λάβει μειωμένη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας της ή πλήρη με τη συμπλήρωση του 67ου.

Ασφαλισμένοι μετά την 1.1.1993 γυναίκες και άνδρες

Για τη συνταξιοδότηση των μετά την 1^η/1/1993 ασφαλισμένων οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης είναι ενιαίες για τους μισθωτούς ασφαλισμένους όλων των φορέων ασφάλισης και ίδιες για άνδρες και γυναίκες. Για τη συνταξιοδότηση στις περιπτώσεις αυτές, απαιτείται η συμπλήρωση του κατά περίπτωση χρόνου ασφάλισης και του αντίστοιχου έτους της ηλικίας, όπως φαίνεται στους επόμενους πίνακες.

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΑΝΔΡΕΣ/ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ασφαλισμένοι από 1/1/1993 και μετά)	Μέχρι 31/12/2012	15	65	60
	Από 1/1/2013 και μετά		67	62

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΣ / ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ασφαλισμένοι από 1/1/1993 και μετά)	1/1/2011 έως 31/12/2012	40	60
	Από 1/1/2013 και μετά		62

Συνταξιοδότηση γονέων, συζύγων και αδελφών αναπήρων

§ 4 άρθρο 5

**N 3232/2004 & § 6 άρθρο.61
N 3518/2006:**

Μητέρες αναπήρων τέκνων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω καθώς και σύζυγοι ανάπηρων με ποσοστό 80% και άνω, εφόσον έχουν διανύσει 10ετή έγγαμο βίο θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης ανεξαρτήτου ορίου ηλικίας.

Άρθρο 140 N3655/2008:

Η ήδη υπάρχουσα διάταξη **επεκτείνεται** και στους πατέρες παιδιών με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, αν η ασφαλισμένη μητέρα δεν το ασκήσει ή έχει αποβιώσει. Αν ο γάμος έχει λυθεί το δικαίωμα ασκείται από τον γονέα που έχει την γονική μέριμνα των παιδιών.

N3996/2011 Άρθρο 37:

Η παράγραφος 4 του άρθρου 5 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 61 του ν. 3518/2006, και τροποποιήθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 53 του ν. 3518/2006 και το άρθρο 140 του ν. 3655/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. α. Γονείς και αδέρφια ατόμων άγαμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, τα οποία δεν εργάζονται και δεν νοσηλεύονται σε ιδρύματα με δαπάνη ασφαλιστικού ή άλλου δημόσιου φορέα, καθώς και **σύζυγοι αναπήρων με ποσοστό 80% και άνω**, εφόσον έχουν διανύσει τουλάχιστον δεκαετή έγγαμο βίο, ασφαλισμένοι σε φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 7.500 ημερών εργασίας ή 25 ετών πραγματικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση. Για τη συμπλήρωση του ανωτέρω προσδιοριζόμενου χρόνου λαμβάνεται υπόψη μόνο ο χρόνος στρατιωτικής θητείας που αναγνωρίζεται κατόπιν εξαγοράς κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1358/1983 (Α' 64), ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών του άρθρου 6 του ν.1483/1984 (Α' 153) που αναγνωρίζεται κατόπιν εξαγοράς κατά τα οριζόμενα στην παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010 (Α' 115) όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κύησης και λοχείας, με την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης ζ του παρόντος άρθρου ως προς τους αναγνωριζόμενους χρόνους των ασφαλισμένων του ΟΓΑ.

Το δικαίωμα συνταξιοδότησης ασκείται διαζευκτικά από τον ένα γονέα ή, στην περίπτωση των αδελφών, από έναν αδελφό/ή σε ένα φορέα κύριας και σε έναν φορέα επικουρικής ασφάλισης, υπό τους όρους και προϋποθέσεις των επόμενων περιπτώσεων και δεν ισχύει για χορήγηση δεύτερης σύνταξης.

β. Για την άσκηση του δικαιώματος από το γονέα του αναπήρου τέκνου, πρέπει, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για συνταξιοδότηση, ο έτερος γονέας να μην λαμβάνει ή να μη δικαιούται σύνταξη από οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το δημόσιο, να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον 2400 ημέρες ή 8 έτη πραγματικής ασφάλισης εκ των οποίων 600 ημέρες ή 2 έτη τα τελευταία 4 χρόνια, σε φορείς κύριας ασφάλισης ή/και το Δημόσιο και να εργάζεται. Αν ο γάμος λυθεί, το δικαίωμα ασκείται από το γονέα που έχει την επιμέλεια του ανάπηρου παιδιού με αμετάκλητη δικαστική απόφαση. Αν το παιδί είναι ενήλικο, το δικαίωμα ασκείται από το γονέα που είχε την επιμέλεια όσο ήταν ανήλικο. Αν η ενηλικίωση επήλθε πριν τη λύση του γάμου, το δικαίωμα ασκείται από έναν από τους δύο γονείς με τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης αυτής. Σε περίπτωση που το ανάπηρο παιδί έχει τεθεί σε δικαστική συμπαράσταση λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής ή λόγω σωματικής αναπηρίας, με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, το δικαίωμα ασκείται από το γονέα που έχει ορισθεί δικαστικός συμπαραστάτης.

γ. Για την άσκηση του δικαιώματος από τον αδελφό/ή πρέπει για τουλάχιστον μία πενταετία πριν την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως για συνταξιοδότηση: α) να έχει οριστεί δικαστικός συμπαραστάτης του/της αδελφού/ής με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής ή λόγω σωματικής αναπηρίας, ή

β) ο/η με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω αδελφός/ή να συνοικεί αποδεδειγμένα και να τον βαρύνει. Κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης οι δύο αδελφοί απαιτείται να είναι ορφανοί και από τους δύο γονείς ή ο εν ζωή γονέας να είναι ανάπηρος με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω. Σε περίπτωση παύσης της δικαστικής συμπαράστασης ή διακοπής της συνοίκησης, η σύνταξη διακόπτεται από την ημερομηνία της παύσης ή της διακοπής αντίστοιχα και επαναχορηγείται εφόσον συντρέξουν εκ νέου οι προϋποθέσεις του παρόντος.

δ. Για την άσκηση του δικαιώματος απαιτείται η υποβολή εκ μέρους του ετέρου ασφαλισμένου γονέα υπεύθυνος δήλωσης προς τον οικείο ασφαλιστικό του φορέα ή τους φορείς, αν συντρέχει ασφάλιση σε περισσότερους του ενός ή το δημόσιο, ότι δεν έχει και δεν πρόκειται να ασκήσει το δικαίωμα συνταξιοδότησης που του παρέχει η παρούσα διάταξη.

ε. Αν το ανάπηρο παιδί ή σύζυγος ή αδελφός ή αδελφή αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχοληθεί, αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης για όσο χρόνο διαρκεί η εργασία ή η αυτοαπασχόληση. Το καταβαλλόμενο ποσό σύνταξης δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το πλήρες κατώτατο όριο σύνταξης λόγω γήρατος, που καταβάλλεται κάθε φορά από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

στ. Το άρθρο αυτό εφαρμόζεται και για εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του οριστική απόφαση συνταξιοδότησης.

Συνταξιοδότηση λόγω 35ετίας - άνδρες

Ασφαλισμένοι μέχρι 31/12/1982

Για τη συνταξιοδότηση ανδρών που έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι 1982 και για τα έτη μέχρι και το 2012.

- Η **θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος** προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει τον χρόνο ασφάλισης και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση απαιτούμενο όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται.
- η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι

31/12/2012 ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 25 ετών χωρίς να έχει και την κατά περίπτωση απαιτούμενη ηλικία.

Στη περίπτωση συνταξιοδότησης ανδρών ασφαλισμένων πριν το 1983 με 15 έτη ασφάλισης δεν κατοχυρώνεται το δικαίωμα συνταξιοδότησης (αυτό σημαίνει ότι σε κάθε χρονική στιγμή, για τη συνταξιοδότηση αυτής της κατηγορίας απαιτείται η συμπλήρωση 15 ετών ασφάλισης και του κατά περίπτωση ορίου ηλικίας.

Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης όταν το δικαίωμα κατοχυρώνεται από 1.1.2013 και εφεξής:

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
Μέχρι 31.12.2012	25	65 (πλήρης σύνταξη)
Από 1.1.2013 και μετά		60 (μειωμένη σύνταξη)
Μέχρι 31.12.2012	15	67 πλήρης
Από 1.1.2013 και μετά		62 μειωμένη

Προϋπόθεση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος των μέχρι 31.12.1982 ασφαλισμένων είναι η συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης (χωρίς να απαιτείται όριο ηλικίας). Συνεπώς, οι πριν το 1983 ασφαλισμένοι (άνδρες και γυναίκες) θεμελιώ-

ωναν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης ανεξάρτητα από την ηλικία, ακόμη κι όταν η συμπλήρωση των 35 ετών αυτών γίνεται μετά το έτος 2012.

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
Οποτεδήποτε (ακόμη και μετά το 2012)	35	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Άνδρας ασφαλισμένος στο τ. ΟΑΠ ΔΕΗ πριν την 1.1.1983* που είναι 57 ετών το 2012 και συμπληρώνει 29 έτη ασφάλισης την 31.12.2012, έχει θεμελιώσει δικαίωμα για λήψη πλήρους σύνταξης με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας του ή για μειωμένη με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους.
2. Άνδρας ασφαλισμένος πριν τη 1.1.1983 που είναι 56 ετών το 2012 και έχει 30 χρόνια ασφάλισης μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη όταν συμπληρώσει 35 έτη ασφάλισης (δηλαδή το έτος 2017) ασχέτως της ηλικίας του.

* περιλαμβάνεται και η περίπτωση που η ασφάλιση στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ έγινε μετά το 1983 είχε, όμως προηγηθεί ασφάλιση σε άλλο φορέα κύριας σύνταξης (π.χ. ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, ΝΑΤ κλπ) πριν από το 1983.

Συνταξιοδότηση λόγω 35ετίας

Ασφαλισμένοι από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992

ΑΡΘΡΑ 2-3 Ν 3029/2002	ΑΡΘΡΟ 143 Ν 3655/2008	ΑΡΘΡΟ 10 § 3 Ν 3863/2010																					
Θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με: 35 έτη ασφάλισης και ηλικία 58 ετών	Θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα: με 35 έτη ασφάλισης και ηλικία: Έως 2012 58 ετών 2013 58 ετών & 6 μηνών 2014 59 ετών 2015 59 ετών & 6 μηνών 2016 60 ετών	Θεμελιώνουν δικαίωμα: συνταξιοδοτικό <table border="1"> <thead> <tr> <th>Έτος</th> <th>Έτη ασφάλισης</th> <th>Ηλικία</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Έως 2010</td> <td>35</td> <td>58 ετών</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>36</td> <td>58 ετών</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>37</td> <td>59 ετών</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>38</td> <td>60 ετών</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>39</td> <td>60 ετών</td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>40</td> <td>60 ετών</td> </tr> </tbody> </table> <p>Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης ο ασφαλισμένος ακολουθεί το χρόνο ασφάλισης και την ηλικία του έτους που συμπληρώνει τα 35 έτη ασφάλισης (§ 8). Γενικές ή καταστατικές διατάξεις που προβλέπουν την χορήγηση σύνταξης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης και ηλικία 58 ή 60 ετών έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010 (§ 9).</p>	Έτος	Έτη ασφάλισης	Ηλικία	Έως 2010	35	58 ετών	2011	36	58 ετών	2012	37	59 ετών	2013	38	60 ετών	2014	39	60 ετών	2015	40	60 ετών
Έτος	Έτη ασφάλισης	Ηλικία																					
Έως 2010	35	58 ετών																					
2011	36	58 ετών																					
2012	37	59 ετών																					
2013	38	60 ετών																					
2014	39	60 ετών																					
2015	40	60 ετών																					

**Άρθρο πρώτο, υποπαράγραφος
ΙΑ.4 Ν. 4093/2012**

Για τη συνταξιοδότηση των ανδρών που έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά από 1/1/83 μέχρι 31/12/1992:

- Η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει τόσο το χρόνο ασφάλισης όσο και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται.
- Η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012, ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει χρόνο ασφάλισης 25 ετών χωρίς να έχει και την κατά περίπτωση απαιτούμενη ηλικία. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση αυτή υπάρχει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με αναστολή (εκδίδεται δηλαδή η απόφαση συνταξιοδότησης με την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης, ορίζεται όμως στην απόφαση αυτή ότι η σύνταξη θα αρχίσει να καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης).

Στην περίπτωση συνταξιοδότησης ανδρών ασφαλισμένων κατά την περίοδο 1/1/1983-31/12.1992 με 15 έτη ασφάλισης δεν κατοχυρώνεται το δικαίωμα συνταξιοδότησης (δηλαδή σε κάθε χρονική στιγμή για την συνταξιοδό-

τηση της κατηγορίας αυτής απαιτείται η συμπλήρωση 15 ετών ασφάλισης και του ισχύοντα κατά τον χρόνο συμπλήρωσης των 15 ετών ορίου ηλικίας).

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
Μέχρι 31.12.2012	25	65 (πλήρης σύνταξη)
		60 (μειωμένη σύνταξη)
67 (πλήρης σύνταξη)		
62 (μειωμένη σύνταξη)		
Από 1.1.2013 και μετά	15	65
Μέχρι 31.12.2012		67
Από 1.1.2013 και μετά		

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ανδρών της κατηγορίας αυτής που αντιστοιχούν στο έτος συμπλήρωσης

των 35 ετών ασφάλισης απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
2010	35	58
2011	36	58
2012	37	59
2013 και μετά	40	62

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Άνδρας, ασφαλισμένος στο τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ το 1990, που έχει 22 έτη ασφάλισης το 2012 δεν κατοχυρώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31/12/2012, συνεπώς θα λάβει πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας του.
2. Ο ίδιος άντρας μπορεί να συνταξιοδοτηθεί εναλλακτικά,

με πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης και του 62^{ου} έτους της ηλικίας του.

3. Άνδρας, ασφαλισμένος στο τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ το 1985, που το 2012 είναι 56 ετών και συμπληρώνει 26 έτη ασφάλισης έχει κατοχυρώσει δικαίωμα για λήψη πλήρους σύνταξης με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του.

Ασφαλισμένοι μετά την 1-1-1993 άνδρες-γυναίκες

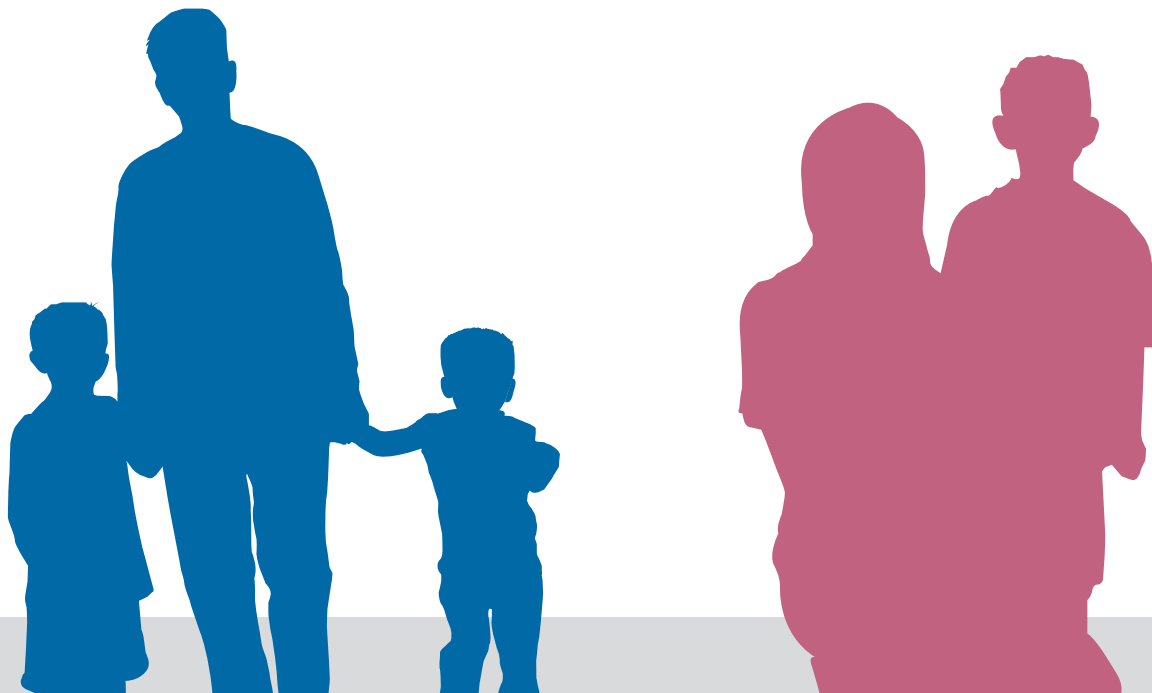
ΑΡΘΡΟ 2 Ν 3029/2002	ΑΡΘΡΟ 3 Ν 3029/2002	ΑΡΘΡΟ 10 § 10 εδ γ Ν 3863/2010
Ασφαλισμένοι από 1/1/83 έως 31-12-92 θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 37 έτη ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.	Ασφαλισμένοι μετά την 1/1/93 θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 37 έτη ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.	Οι διατάξεις του άρθρου 2 § 2 και του άρθρου 3 § 1 του Ν 3029/2002 (σύμφωνα με τις οποίες οι ασφαλισμένοι μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με 37 έτη υποχρεωτικής ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας) έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που μέχρι 31-12-2010 συμπληρώνουν 37 έτη υποχρεωτικής ασφάλισης.

Άρθρο πρώτο, υποπαρ. ΙΑ.4 Ν. 4093/2012 και ΕΓΚ. ΥΠ. ΕΡΓ. Φ 80000/ΟΙΚ 27037/1797 21.11.2012

Οι προϋποθέσεις συντ/σης είναι ενιαίες για τους μισθωτούς ασφαλισμένους όλων των φορέων ασφάλισης και ίδιες για άνδρες και για γυναίκες. Για την συνταξιοδότηση στις περιπτώσεις αυτές, απαιτείται η συμπλήρωση του κατά περίπτωση χρόνου ασφάλισης 15 ή 40 έτη και του αντίστοιχου έτους ηλικίας – όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα.

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
Μέχρι 31.12.2012	15	65	60
Από 1.1.2013 και μετά		67	62
1.1.2011 - 31.12.2012	40	60	-
Από 1.1.2013 και μετά		62	-

Επίσης, θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλιση και η ηλικία 62 ετών.

Ασφαλισμένες μέχρι 31.12.1982

Το απαιτούμενο όριο ηλικίας (για λήψη σύνταξης) είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου χρόνου ασφάλισης.

Υπάρχει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με αναστολή δηλαδή «η έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης με την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης στην οποία ορίζεται ότι η σύνταξη θα αρχίσει να καταβάλλεται με την συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης». Για τις περιπτώσεις όπου ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης συμπληρώνεται μέχρι 31.12.2012:

- Η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31.12.2012 η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού ή ο χήρος πατέρας, με τις προϋποθέσεις του νόμου έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης έχοντας ανήλικο παιδί και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται.

- Η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού ή ο χήρος πατέρας, με τις προϋποθέσεις του νόμου έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης έχοντας ανήλικο παιδί χωρίς να έχει και την απαιτούμενη ηλικία (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου ορίου ηλικίας).

Για τις περιπτώσεις όπου, ο ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης συμπληρώνεται από 1/1/2013 και εφεξής, το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης αναπροσαρμόζεται όπως φαίνεται στους επόμενους πίνακες:

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
έως 31/12/1992	20	42
1993		42 1/2
1994		43
1995		43 1/2
1996		44
1997		44 1/2

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
Από 1/1/1998 μέχρι 31.12.2002	20	50
2003	20 1/2	
2004	21	
2005	21 1/2	
2006	22	
2007	22 1/2	
2008	23	
2009	23 1/2	
2010	24	
2011	24 1/5	
2012	25	
2013 και μετά	25	

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Μητέρα ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ πριν το 1983*, που το 2009 είχε συμπληρώσει 23 ½ έτη ασφάλισης και είχε κατά το χρόνο αυτό ανήλικο παιδί -κατοχυρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του έτους που συμπλήρωσε το συντάξιμο χρόνο (το 2009), επομένως θα πάρει πλήρη σύνταξη όταν συμπληρώσει το 50ό έτος της ηλικίας της.

2. Μητέρα ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ πριν το 1983 που το 2012 έχει χρόνο ασφάλισης 23 1/2 έτη – δεν κατοχυρώνει δικαίωμα για πλήρη σύνταξη στο 50° έτος της ηλικίας της (δεδομένου ότι, μέχρι 31.12.2012 δεν έχει συμπληρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο χρόνο κατά το έτος 2012 των 25 ετών.

Η μητέρα αυτή μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση του 52ου έτους της ηλικίας της (αφού συμπλη-

ρώνει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης από 1/1/2013 και μετά), εφόσον έχει και ανήλικο παιδί κατά τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου (25 έτη).

*Η ασφάλισή της στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ μπορεί να είχε γίνει μετά την 1.1.1983, είχε, όμως προηγηθεί ασφάλισής της (έστω και μια ημέρα) σε άλλο ασφαλιστικό φορέα π.χ. ΙΚΑ πριν από την ημεροχρονολογία αυτή.

Εναλλακτική δυνατότητα συνταξιοδότησης

Η ίδια ασφαλισμένη, η οποία κατά το έτος 2010 είχε χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 18 ετών και 4 μηνών (5500 ημερών ασφάλισης) και είχε τότε και ανήλικο παιδί, έχει κατοχυρώσει

προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στις ασφαλισμένες μητέρες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της ή μειωμένη με την συμπλήρωση του 50^{ου}).

Η ίδια εναλλακτική δυνατότητα συνταξιοδότησης παρέχεται και στις ασφαλισμένες στον ΟΑΠ-ΔΕΗ (ασχέτως αν είχαν ασφαλιστεί πριν ή μετά την 1.1.1983, αλλά πάντως μέχρι 31.12.1992) που συμπληρώνουν 18 χρόνια και 4 μήνες (5500 ημέρες ασφάλισης) μέχρι 31.12.2011 (οπότε απαιτούν δικαίωμα λήψης πλήρους σύνταξης με τη συμπλήρωση του 57^{ου} έτη της ηλικίας τους ή μειωμένης με την συμπλήρωση του 52^{ου}) ή μέχρι 31.12.2012 (οπότε αποκτούν δικαίωμα λήψης πλήρους σύνταξης με τη συ-

μπλήρωση του 60^{ου} έτους ηλικίας τους ή μειωμένη με την συμπλήρωση του 55^{ου}).

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	
ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2010	25	50	-
2011		52	50
2012		55	53
2013 και μετά		67	62

Προστίθεται ότι για τις μητέρες ανήλικων παιδιών – ασφαλισμένες στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ εφαρμόζεται και η διάταξη της νομοθεσίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τη συνταξιοδότηση μητέρων ανήλικων παιδιών ασφαλισμένων μέχρι 31/12/1992.

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το όριο ηλικίας για συ-

νταξιοδότηση είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος κατά το οποίο η ασφαλισμένη συμπληρώνει τον προβλεπόμενο χρόνο ασφάλισης των 18 ετών και 4 μηνών (5.500 ημερών) όπως φαίνονται στον εξής πίνακα:

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	
ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2010	18 έτη & 4 μήνες ή 5.500 ημέρες	55	50
2011		57	52
2012		60	55
2013 και μετά		67	62

Σημείωση για την περίπτωση συνταξιοδότησης με τις ως άνω 5500 ημέρες ασφάλισης δεν υπάρχει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με αναστολή.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Μητέρα ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ το 1989, που το 2012 έχει συμπληρώσει 23 έτη ασφάλισης, έχει κατά το χρόνο αυτό ανήλικο παιδί και είναι 52 ετών → κατοχυρώνει δικαίωμα για λήψη πλήρους σύνταξης με προϋποθέσεις που αντιστοιχούν στο έτος 2012, μόνο εάν αναγνωρίσει πλυσματικό χρόνο ασφάλισης 2 ετών, οπότε μπορεί να λάβει πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της ή μειωμένη με τη συμπλήρωση του 53ου. Η ίδια ασφαλισμένη εάν δεν αναγνωρίσει πλυσματικό χρόνο ασφάλισης, θα λάβει πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας της ή μειωμένη στο 62ο.
2. Μητέρα ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ το 1992, που το 2013 συμπληρώνει 21 έτη ασφάλισης, έχει ανήλικο παιδί (14 ετών) και είναι 50 ετών → επειδή η ασφαλισμένη αυτή το 2011, είχε χρόνο ασφάλισης 19 ετών (δηλαδή, μεγαλύτερο των 5500 ημερών) και είχε και ανήλικο παιδί (12 ετών) τότε, έχει κατοχυρώσει προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του έτους 2012 (προϋποθέσεις ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) με πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 57ου έτους της ηλικίας της (ή με τη συμπλήρωση του 52ου για λήψη μειωμένης σύνταξης).

Συνταξιοδότηση μητέρων & χήρων πατέρων ανήλικων παιδιών

ΕΓΚ Α.Π. Φ 80000/ΟΙΚ 27037/1797/21.11.2012

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ & Ν.4093/2012 άρθρο πρώτο, υποπαράγραφος ΙΑ.4

Ασφαλισμένες από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992		
Ν 2084/1992	ΆΡΘΡΟ 144 Ν 3655/2008	ΆΡΘΡΟ 10 § 17 Ν 3863/2010
Μητέρες ανηλικών τέκνων που έχουν ασφαλιστεί από 01-01-83 μέχρι 31-12-92 μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με 25 έτη ασφάλισης και ηλικία 50 ετών Η ύπαρξη ανηλικού τέκνου εξετάζεται κατά την συμπλήρωση των 25 ετών ασφάλισης και μέχρι την συνταξιοδότηση	Μητέρες ανηλικών τέκνων, ασφαλισμένες από 01-01-83 μέχρι 31-12-92 , μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με 25 έτη ασφάλισης και ηλικία μέχρι το 2012 50 ετών το 2013 51 ετών το 2014 52 ετών το 2015 53 ετών το 2016 54 ετών το 2017 55 ετών Η ύπαρξη ανηλικού τέκνου πρέπει να συνυπάρχει με την ηλικία των 50 ετών Μητέρες ανηλικών τέκνων με 25 έτη ασφάλισης δικαιούνται σύνταξη	Μητέρες ανηλικών τέκνων, ασφαλισμένες από 01-01-83 μέχρι 31-12-92 , μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με 25 έτη ασφάλισης και ηλικία μέχρι το 2010 50 ετών το 2011 52 ετών το 2012 55 ετών το 2013 65 ετών Η μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης (25 έτη) εφόσον συντρέχει η ανηλικότητα του παιδιού. Εάν οι μητέρες συμπληρώσουν 25 έτη ασφάλισης δικαιούνται μειωμένη με την συμπλήρωση: του 50ου έτους το 2011 του 53ου έτους το 2012 του 60ου έτους το 2013

(εδ α)

Άρθρο πρώτο
Υποπαράγραφος
ΙΑ.4 Ν. 4093/2012

1. Από 1.1.2013 για την συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις του Ν. 3863/2010, όπως ισχύει, ως προς τα όρια ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης, όπως αυτά διαμορφώνονται με τις ανωτέρω διατάξεις από 1.1.2015.
2. Από 1.1.2013 όλα τα όρια ηλικίας της παρ. 1 καθώς και όλα τα ισχύοντα την 31.12.2012 όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, όπου αυτά προβλέπονται, αυξάνονται κατά δύο (2) έτη.
3. Θεμελιωμένα (η και κατοχυρωμένα) συνταξιοδοτικά δικαιώματα μέχρι 31.12.2012 δεν θίγονται και δύνανται να ασκηθούν οποτεδήποτε.

Παράδειγμα: Μητέρα ασφαλισμένη από 01-01-1983 έως 31-12-1992 που το 2012 θα είναι 45 ετών και θα έχει 25έτη ασφάλισης και ανήλικο τέκνο συνταξιοδοτείται στην ηλικία 55ετών με πλήρη και 53 με μειωμένη σύνταξη

Ασφαλισμένες από 1-1-1983 μέχρι 31-12-1992

Για τις περιπτώσεις όπου ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης συμπληρώνεται μέχρι 31.12.2012:

- Η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31.12.2012 η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού ή ο χήρος πατέρας, με τις προϋποθέσεις του νόμου έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης έχοντας ανήλικο παιδί και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται.
- Η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού ή ο χήρος πατέρας, με τις προϋποθέσεις του νόμου έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης έχοντας ανήλικο παιδί χωρίς να έχει και την απαιτούμενη ηλικία (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου ορίου ηλικίας).

Οι διατάξεις που αφορούν στη συνταξιοδότηση μητέρων ανήλικων παιδιών που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά κατά την περίοδο 1983-1992 έχουν εφαρμογή και στους χήρους πατέρες ανήλικων παιδιών που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά κατά την ίδια χρονική περίοδο.

Ασφαλισμένες μετά την 1/1/1993

<p>Θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 20 έτη ασφάλισης και ηλικία 55 ετών Με τη συμπλήρωση του 50 ου έτους της ηλικίας μπορούν να λάβουν μειωμένη σύνταξη κατά 1/267 (ή 0,37%) για κάθε μήνα που λείπει μέχρι του 55ου έτους της ηλικίας</p>	<p>Θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 20 έτη ασφάλισης και ηλικία 55 ετών. Η μείωση της σύνταξης (κατά 1/200) μπορεί να γίνει με την συμπλήρωση του 50ου έτους μέχρι και το 2008 του 51ου έτους για το 2009 του 52ου έτους για το 2010 του 53ου έτους για το 2011 του 54ου έτους για το 2012 του 55ου έτους για το 2013</p>	<p>Θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 20 έτη ασφάλισης και ηλικία 55 ετών μέχρι 31-12-2012 65 ετών από 1/1/2013. Η μείωση της σύνταξης (κατά 1/200) μπορεί να γίνει με την συμπλήρωση του 50ου έτους μέχρι και το 2012 του 60ου έτους από 1/1/2013 (εδ ε)</p>	<p>Ν. 4093/2012 άρθρο πρώτο, Υποπάργραφος ΙΑ4 Για το συνταξιοδοτικό δικαίωμα των μητέρων (ή χήρων πατέρων) απαιτείται η συμπλήρωση χρόνου ασφάλισης 20 ετών και η ύπαρξη ανήλικου παιδιού καθώς και η συμπλήρωση μέχρι την 31.12.2012 55 ετών για πλήρη ή 50 ετών για μειωμένη κατά 1/200 ανά μήνα σύνταξη. Από 1.1.2013, και εφεξής όμως, απαιτείται η συμπλήρωση του 67ου έτους για πλήρη ή του 62ου έτους για μειωμένη σύνταξη. Επισημαίνεται ότι οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για τους μετά την 1.1.1993 ασφαλισμένους είναι ενιαίες για όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.</p>
--	---	--	--

Συνταξιοδότηση μητέρων & χήρων πατέρων τριών και άνω παιδιών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ	Άρθρο 144 Ν 3655/2008	Άρθρο 10 § 17 Ν 3863/2010
<p>Ασφαλισμένες μέχρι 31-12-92</p>	<p>Γυναίκες ασφαλισμένες, χήροι ή διαζευγμένοι που έχουν την επιμέλεια των ανηλίκων ή ανικάνων τέκνων τους και 20 έτη ασφάλισης μπορούν να συνταξιοδοτηθούν</p> <p>ι) ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας όσοι έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2012</p> <p>ii) με την συμπλήρωση της ηλικίας των 50 ετών για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 01-01-2013</p>	<p>Ασφαλισμένες, χήροι ή διαζευγμένοι που έχουν την επιμέλεια των ανηλίκων ή ανικάνων τέκνων τους και 20 έτη ασφάλισης μπορούν να συνταξιοδοτηθούν</p> <p>ι) ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας όσοι έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010</p> <p>ii) με την συμπλήρωση της ηλικίας των 52 ετών για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την 01-01-2011</p> <p>iii) με την συμπλήρωση της ηλικίας των 55 ετών για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την 01-01-2012</p> <p>iv) με την συμπλήρωση της ηλικίας των 65 ετών για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την 01-01-2013</p> <p style="text-align: right;">(εδ.στ)</p>

ΕΓΚ. ΑΠΦ 80.000/ΟΙΚ.
27037/1797/21.11.2011
ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ και
Ν 4093/2012 - άρθρο πρώτο
υποπαράγραφος 1Α. 4

Ασφαλισμένες μέχρι 31.12.1992 μητέρες (ή πατέρες χήροι ή διαζευγμένοι που έχουν την επιμέλεια των ανήλικων παιδιών με δικαστική απόφαση)

3 τουλάχιστον τέκνων

Δεν υπάρχει στην περίπτωση αυτή η διάκριση μεταξύ των ασφαλισμένων πριν ή μετά την 1.1.1983.

Το απαιτούμενο όριο ηλικίας είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του χρόνου ασφάλισης 20 ετών.

Στην περίπτωση αυτή είναι αδιάφορη η ηλικία των παιδιών (δεν απαιτείται η ύπαρξη ανηλικότητας).

Για τις περιπτώσεις όπου ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης (20 έτη) συμπληρώνεται μέχρι 31.12.2012.

- Η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 η ασφαλισμένη μητέρα 3 τουλάχιστον παιδιών (ή ο πατέρας 3 τουλάχιστον παιδιών, σύμφωνα με τα πιο πάνω) έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (20 έτη) και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται.
- Η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋ-

ποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 η ασφαλισμένη μητέρα 3 τουλάχιστον παιδιών (ή ο πατέρας ως άνω,) έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (20 έτη) χωρίς να έχει και την απαιτούμενη ηλικία (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση ορίου ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται).

Στην περίπτωση των διαζευγμένων πατέρων 3 τουλάχιστον παιδιών, για την κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος απαιτείται να συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις που θέτει η παρ. 6 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008.

Για τις περιπτώσεις όπου ο ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης (20 έτη) συμπληρώνεται από 1.1.2013 και εφεξής το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης αναπροσαρμόζεται όπως φαίνεται στους επόμενους πίνακες.

ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
2010	20	χωρίς όριο ηλικίας
2011		52
2012		55
2013 και μετά		67

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

- Μητέρα 3 παιδιών, ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ πριν την 1.1.1983, που συμπληρώνει 20 έτη ασφάλισης το 2012 - κατοχυρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του έτους αυτού και θα λάβει (πλήρη) σύνταξη με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της.
- Πατέρας 3 παιδιών, διαζευγμένος, ασφαλισμένος πριν την 1.1.1983 στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ που έχει 20 έτη ασφάλισης το 2011 και έχει λάβει την επιμέλεια των ανήλικων παιδιών του κατά το ίδιο ή προγενέστερο έτος → κατοχυρώνει τις προϋποθέσεις που ισχύουν το 2011 και θα λάβει (πλήρη) σύνταξη με τη συμπλήρωση του 52ου έτους της ηλικίας του.
- Μητέρα 3 παιδιών, ασφαλισμένη στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ πριν το 1992, που συμπληρώνει 20 έτη ασφάλισης το 2012 - κατοχυρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του έτους αυτού και θα λάβει (πλήρη) σύνταξη με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της.
- Πατέρας 3 παιδιών, διαζευγμένος, ασφαλισμένος το 1991 στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ που έχει 20 έτη ασφάλισης το 2011 και έχει λάβει την επιμέλεια των ανήλικων παιδιών του κατά το ίδιο ή προγενέστερο έτος → κατοχυρώνει τις προϋποθέσεις που ισχύουν το 2011 και θα λάβει (πλήρη) σύνταξη με τη συμπλήρωση του 52ου έτους της ηλικίας του.

**Ασφαλισμένες
από 01-01-93**

**Μητέρες που έχουν 20 έτη
ασφάλισης
μέχρι τις 31-12-2012 μπο-
ρούν να συνταξιοδοτηθούν
με**

3 παιδιά και ηλικία 56 ετών

4 παιδιά και ηλικία 53 ετών

5 παιδιά και ηλικία 50 ετών

**ii) Μητέρες που έχουν 20
έτη ασφάλισης**

**από 01-01-2013 μπορούν
να συνταξιοδοτηθούν με**

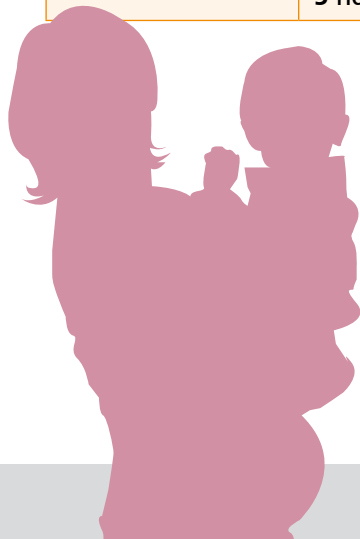
3 παιδιά και ηλικία 59 ετών

4 παιδιά και ηλικία 57 ετών

5 παιδιά και ηλικία 55 ετών

**Καταργείται η διάταξη με την οποία μητέρα
με 3 τουλάχιστον παιδιά και 20 έτη ασφάλι-
σης μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με μειωμένο
όριο ηλικίας (εδ.ζ)**

Δεν υπάρχει νέα τροποποίηση

Κίνητρα παραμονής στην εργασία

Άρθρο 29 του Ν 2084/1992 & άρθρο 3 του Ν 3029/2002

Για τους ασφαλισμένους από 1/1/1993

- η μηνιαία σύνταξη συνίσταται σε ποσοστό 2% επί των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας
- Για κάθε έτος πέραν των 35 ετών ασφάλισης που πραγματοποιείται μετά την συμπλήρωση του 65 έτους της ηλικίας και μέχρι το 67 το ανωτέρω ποσοστό 2% αυξάνεται σε 3%.

Άρθρο 2 & 3 Ν 3029/2002

Για όλους τους ασφαλισμένους

Για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος με μειωμένο όριο ηλικίας το ποσοστό μείωσης διαμορφώνεται σε 1/267 για κάθε μήνα που υπολείπεται από το κατά περίπτωση απαιτούμενο πλήρες όριο ηλικίας συνταξιοδότησης και μέχρι 60 μήνες κατ ανώτερο όριο.

Άρθρο 145 Ν 3655/2008 **Για τους ασφαλισμένους από 1/1/1993**

- Δεν μεταβάλλεται
- Για κάθε έτος ασφάλισης πέραν των 35 ετών που πραγματοποιείται μετά το 65 έτος της ηλικίας και μέχρι το 68ο έτος το ανωτέρω ποσοστό αυξάνεται σε 3,3%.

Άρθρο 145 Ν 3655/2008

Για όλους τους ασφαλισμένους

Για τις χορηγούμενες συντάξεις από 1/1/2009 το ποσοστό μείωσης διαμορφώνεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται από το κατά περίπτωση απαιτούμενο πλήρες όριο ηλικίας συνταξιοδότησης και μέχρι 60 μήνες κατ ανώτερο όριο.

Άρθρο 25 Ν 3863/2010

Για τους ασφαλισμένους μέχρι 31/12/92 η § 2 του άρθρου 51 του Ν 2084/92 αντικαθίσταται ως εξής: «Το ποσό της σύνταξης για όσους παραμένουν στην υπηρεσία μετά την συμπλήρωση του 35ετούς συντάξιμου χρόνου αυξάνεται:

- κατά 2,5% για κάθε πλήρες έτος ασφάλισης πέραν του 35ου έτους μέχρι και του 37ου έτους
- Κατά 3,5% για κάθε πλήρες έτος ασφάλισης πέραν του 37ου έτους μέχρι και του 40ου έτους

Η προσαύξηση αυτή χορηγείται και πέραν του 80% των συντάξιμων αποδοχών.

Η προσαύξηση του άρθρου 145 του ν. 3655/2008 (για τους ασφαλισμένους από 1-1-1993) και η προσαύξηση του άρθρου 25 του παρόντος νόμου (για τους ασφαλισμένους μέχρι 31-12-1992) δεν ισχύουν για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2011 και εφεξής.

Παράγραφος 15Α

- **Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των 60 ετών ή μικρότερο αυτού αυξάνεται κατά ένα (1) έτος κάθε χρόνο από 1/1/2011 και μέχρι την συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας.**

Δηλαδή: Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης 60 ετών διαμορφώνεται ως εξής:

2010	2011	2012	2013	2014	2015
60 ετών	61ετών	62ετών	63ετών	64ετών	65ετών

Η ως άνω διάταξη δεν ισχύει για την συνταξιοδότηση κατηγοριών εργαζομένων σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες.

- **Όπου για τις γυναίκες ασφαλισμένες προβλέπεται χορήγηση μειωμένης σύνταξης σε όριο ηλικίας μικρότερο του 60ου έτους, το όριο αυτό αυξάνεται κατά ένα χρόνο από 1-1-2011 και για κάθε επόμενο έτος και μέχρι την συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας.**

Δηλαδή: Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για λήψη μειωμένης σύνταξης, στις γυναίκες, διαμορφώνεται ως εξής:

2010	2011	2012	2013	2014	2015
55 ετών	56ετών	57ετών	58ετών	59ετών	60ετών

Στις περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξης στο όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ορίου ηλικίας για πλήρη η μειωμένη σύνταξη

Παράδειγμα: Έστω ασφαλισμένη που το έτος 2013 συμπληρώνει το 60 έτος της ηλικίας της - κατοχυρώνει ως όριο ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης το όριο ηλικίας που απαιτείται το 2013 για πλήρη συνταξιοδότηση, ήτοι το 63ο.

Αναγνωριζόμενοι χρόνοι

Ν. 3863/2010, Παράγραφος 18, άρθρο 10

Ως χρόνος ασφάλισης, πλην του χρόνου πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης, λογίζεται:

1. **Ο χρόνος στρατιωτικής θητείας** αναγνωρίζεται με εξαγορά σύμφωνα με το Ν. 1358/1983. Το ποσό εξαγοράς στρατιωτικής θητείας μειώνεται:
 - i. κατά 30 % σε όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2011 έως 21-12-2014.
 - ii. κατά 50 % σε όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2015 και εφεξής.Δεν μπορεί να είναι κατώτερο από αυτό που προκύπτει με βάση υπολογισμού το 25πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη (ΗΑΕ).
2. **Ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών** Αναγνωρίζεται για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και για προσαύξηση της σύνταξης. Εξαγοράζεται βάσει του ποσοστού εισφοράς εργαζόμενου και εργοδότη και του 25πλάσιου του Η.Α.Ε.
3. **Ο χρόνος επιδότησης τακτικής ανεργίας και μέχρι 300 ημέρες**, συνηπολογίζεται μόνο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος.
4. **Ο χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κύησης και ροχείας** (όπως προβλέπεται από τη ΕΓΣΣΕ). Συνηπολογίζεται μόνο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος.

5. **Ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθενείας** και μέχρι 300 ημέρες. Συνηπολογίζεται μόνο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος.
6. **Ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών** και μέχρι 2 έτη αναγνωρίζεται με αίτηση του ασφαλισμένου τόσο για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης και εξαγοράζονται, βάσει του ποσοστού εισφοράς εργοδότη και ασφαλισμένου και των αποδοχών του ασφαλισμένου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, το δε ποσό της εξαγοράς βαρύνει τον ασφαλισμένο.
7. **Ο χρόνος απεργίας** αναγνωρίζεται με αίτηση του ασφαλισμένου τόσο για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης και εξαγοράζεται, βάσει του ποσοστού εισφοράς εργοδότη και ασφαλισμένου και των αποδοχών του ασφαλισμένου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, το δε ποσό της εξαγοράς βαρύνει τον ασφαλισμένο.
8. **Ο χρόνος ανεργίας** μετά την υπαγωγή στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα ή του Δημοσίου αναγνωρίζεται για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης με την καταβολή

για κάθε μήνα ποσού εξαγοράς υπολογιζόμενου με ποσοστό: 20% για τους φορείς κύριας ασφάλισης και 6% για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης επί του 25πλησίου του ΗΑΕ που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

- 9. Ο χρόνος σπουδών** για απόκτηση ενός μόνο πτυχίου σε ανώτερες και ανώτατες σχολές καθώς και ο χρόνος σπουδών, μετά την συμπλήρωση του 17ου έτους της ηλικίας σε μέσες επαγγελματικές σχολές αναγνωρίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης με την καταβολή για κάθε μήνα ποσού εξαγοράς υπολογιζόμενου με:
- i.** Ποσοστό 20 % για τους φορείς κύριας ασφάλισης
 - ii.** Ποσοστό 6% για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης επί του 25πλησίου του ΗΑΕ που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.
- 10. Ο πηλασματικός χρόνος για κάθε παιδί** (άρθρο 141 του Ν. 3655/2008) που αποκτούν οι ασφαλισμένες, ανεξαρτήτως του χρόνου γέννησης των παιδιών ανέρχεται σε ένα έτος ασφάλισης για το πρώτο παιδί και σε δύο έτη ασφάλισης για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο. Το δικαίωμα αναγνώρισης ασκείται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. Εάν δεν ασκηθεί από την ασφαλισμένη μπορεί να ασκηθεί από τον πατέρα. Η αναγνώριση γίνεται με εξαγορά που βαρύνει τον φορέα κύριας ασφάλισης. Ο πηλασματικός χρόνος συνηπολογίζεται για την προσαύξηση της σύνταξης και για τη συμπλήρωση πλήρους σύνταξης γήρατος καθώς και για

τη συμπλήρωση του χρόνου συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου αυτού (δηλαδή α) για τους ασφαλισμένους από 1/1/1993 που θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με 40 έτη ασφάλισης και ηλικία 60 ετών β) για τους ασφαλισμένους από 1/1/1983 που θεμελιώνουν το συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 37 έτη ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας εφόσον τα 37 έτη τα έχουν συμπληρώσει μέχρι 31/12/2010) καθώς και των 15 ετών ασφάλισης.

- 11. Ο χρόνος κατά τον οποίο** ο ασφαλισμένος **έλαβε σύνταξη αναπηρίας** συνηπολογίζεται για την συμπλήρωση των ελάχιστων προϋποθέσεων που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος.
- 11. Ο χρόνος μαθητείας** και μέχρι ένα (1) έτος.
- 13. Ο χρόνος αποδεδειγμένης άσκησης** επαγγελματικής δραστηριότητας πριν από την εγγραφή στα μητρώα του ΟΑΕΕ και μέχρι (5) έτη εφόσον δεν είχαν πληρωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές

Όσοι συμπληρώνουν τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος μέχρι 31-12-2010 με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του Ν. 2084/92 εφόσον υποβάλλουν αίτηση αναγνώρισης μέχρι 31-12-2013, ακολουθούν τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που ισχύουν κατά το έτος 2010.

Οι αναγνωριζόμενοι χρόνοι συνηπολογίζονται

για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 12 έτη ασφάλισης και δεν μπορούν να υπερβούν τα 7 έτη.

Ειδικότερα, ο συνολικός χρόνος που συνηπολογίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο:

- i. σε (4) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το 2011
- ii. σε (5) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το 2012
- iii. σε (6) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το 2013
- iv. σε (7) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2014 και εφεξής.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου 18 «Αναγνωριζόμενοι χρόνοι» αρχίζει από 1-1-2011 και αφορά τους ασφαλισμένους που συγκεντρώνουν αθροιστικά τις εξής προϋποθέσεις:

- α) *Θεμελιώνουν το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κατ' αποκλειστικότητα από 1-1-2011 και εφεξής*
- β) *έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον 12 έτη ασφάλισης.*

N. 3996/2011 άρθρο 40 (τροποποιητική της παρ. 18 του άρθρου 10 του Ν.3863/2010)

Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από 1/1/2011 και

εφαρμόζεται για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από αυτή την ημερομηνία και εφεξής με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.3863/2010 . Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31/12/2010, καθώς και για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης από 1/1/2011 και εφεξής με βάση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που δεν τροποποιούνται με το άρθρο 10 του Ν. 3863/2010, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 40 του Ν.2084/1992 , όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάστασή του από την παρ. 18 του άρθρου 10 του Ν.3863/2010.

N. 3996/2011 άρθρο 39 (τροποποιητική της παρ. 1 του άρθρου 141 του Ν.3655/2008)

Στους ασφαλισμένους των φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής πρόνοιας, πλην ΟΓΑ, καθώς και του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τις προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 1.1.2011 και εφεξής, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, αναγνωρίζεται πηλασματικός χρόνος για κάθε παιδί , ο οποίος ανέρχεται σε 1 έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης για το πρώτο παιδί και σε 2 έτη ή 600 ημέρες ασφάλισης για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο.

Ο χρόνος που αναγνωρίζεται λαμβάνεται υπόψη τόσο για την θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο

και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, υπό την προϋπόθεση ότι οι ασφαλισμένοι έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 3.600 ημέρες ή 12 έτη πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης. Ο χρόνος αυτός συνυπολογίζεται επιπλέον του χρόνου που αναγνωρίζεται με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 1483/1984 (Α' 153), όπως ισχύουν.

Αν συντρέχει ασφάλιση σε περισσότερους του ενός φορείς κύριας ή επικουρικής ασφάλισης ή το Δημόσιο, το δικαίωμα αναγνώρισης του ανωτέρω χρόνου ασκείται σε έναν μόνο φορέα κύριας και σε έναν φορέα επικουρικής ασφάλισης, κατ' επιλογή.

Ο εν λόγω αναγνωριζόμενος χρόνος δεν συνυπολογίζεται για την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης για την συνταξιοδότηση των μπτέρων ανήλικων ή ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιών και χήρων πατέρων ανήλικων ή ανάπηρων παιδιών, των κατά περίπτωση απαιτούμενων ημερών ασφάλισης στα βάρεια και ανθυγιεινά επαγγέλματα, του προβλεπόμενου από καταστατικές διατάξεις χρόνου για συνταξιοδότηση σε περίπτωση απόλυσης, καθώς και για τη θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης ή προσαύξησης της σύνταξης με τις ειδικές διατάξεις του ν. 3717/2008 (Α' 239), του άρθρου 74 του ν. 3371/2005 (Α' 178) και του άρθρου 34 του ν. 3762/2009 (Α' 75).

Η αναγνώριση του ανωτέρω πλησματικού χρόνου γίνεται κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων και την καταβολή, για κάθε μήνα, ποσού εξαγοράς υπολογιζόμενου με

ποσοστό 20% για τους φορείς κύριας ασφάλισης και 6% για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης, επί του 25πλάσιου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης. Οι ασφαλιστικές εισφορές για την αναγνώριση αυτή καταβάλλονται είτε εφάπαξ, εντός τριμήνου από την κοινοποίηση της απόφασης, οπότε παρέχεται έκπτωση 15%, είτε σε μηνιαίες δόσεις, ο αριθμός των οποίων είναι ίσος με τους αναγνωριζόμενους μήνες. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης. Καθυστερήση καταβολής δόσης συνεπάγεται επιβάρυνσή της με τα εκάστοτε προβλεπόμενα πρόσθετα τέλη. Σε περίπτωση θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή προσαύξησης του ποσού της σύνταξης, πριν το χρόνο εξόφλησης της

εισφοράς εξαγοράς, παρακρατείται κάθε μήνα από τη σύνταξη και μέχρι την εξόφληση, ποσό ίσο με το 1/4 του ποσού της σύνταξης. Η σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία που ορίζουν οι καταστατικές διατάξεις του ασφαλιστικού φορέα, αν το οφειλόμενο ποσό από οποιαδήποτε αιτία δεν υπερβαίνει το ποσό που ορίζεται

στο άρθρο 61 του ν. 3863/2010, όπως ισχύει.»

2. Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31.12.2010, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του

άρθρου 141, του ν. 3655/2008, όπως ίσχυαν μέχρι αντι-κατάστασή τους από το άρθρο αυτό.

Τελικοί πίνακες συνταξιοδότησης

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕΧΡΙ 31-12-1982					
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΧΡΟΝΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ		ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΗ 7 ΕΤΩΝ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
			ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ	
ΑΝΔΡΕΣ (1)	Έως 2012	15 έτη	65		
	Από 2013	15 έτη	67		
ΑΝΔΡΕΣ	Έως 1997	20 έτη	60		
	Έως 1997	25 έτη	55		ή 32 έτη και ηλικία ≥ 50
	1998		60		ή 32 έτη και 6 μήνες και ηλικία ≥ 50
	1999		60		ή 33 έτη και ηλικία ≥ 50
	2000		60		ή 33 έτη και 6 μήνες και ηλικία ≥ 50
	2001		60		ή 34 έτη και ηλικία ≥ 50
	2002		60		ή 34 έτη και 6 μήνες και ηλικία ≥ 50
	2003		63	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2004		63 ετών και 6 μηνών	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2005		64	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2006		64 ετών και 6 μηνών	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2007		65	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2008		65	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2009		65	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2010		65	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2011		65	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2012		65	60	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2013	67		62	ή 35 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας	

1) Η θεμελίωση στην κατηγορία αυτή προϋποθέτει τη σωρευτική συμπλήρωση τόσο των συνταξίμων ετών (15) όσο και του ορίου ηλικίας (65 για τη θεμελίωση μέχρι 31.12.2012 ή 67 για τη θεμελίωση από το 2013 και εφεξής).

ΓΥΝΑΙΚΕΣ	1992- 1997	20 έτη	53		ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	1998	20 έτη και 6 μήνες	58 ετών και 6 μηνών		ή	27 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	1999	21 έτη	59		ή	28 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2000	21 έτη και 6 μήνες	59 ετών και 6 μήνες		ή	28 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2001	22 έτη	60		ή	29 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2002	22 έτη και 6 μήνες	60		ή	29 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2003	23 έτη	60		ή	30 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2004	23 έτη και 6 μήνες	60		ή	30 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2005	24 έτη	60		ή	31 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2006	24 έτη και 6 μήνες	60		ή	31 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2007	25 έτη	60	55	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2008		60	55	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2009		60	55	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2010		60	55	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2011		61	56	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2012	62		57	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας	
Από 2013	67		62	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	2010	15 (2)	60			
	2011		61			
	2012		62			
	Από 2013		67			

2) Στις περιπτώσεις συμπλήρωσης της 15ετίας, η ασφαλισμένη μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του 60ου έτους ηλικίας (π.χ. ασφαλισμένη με συμπληρωμένα τα 15 έτη ασφάλισης συμπληρώνει το 60ο έτος της ηλικίας της το 2012, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί στο 62ο έτος της ηλικίας της, ενώ αν συμπληρώνει το 60ο έτος της ηλικίας της, η συνταξιοδότησή της μπορεί να γίνει όταν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας της).

ΜΗΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΟ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΑΝΙΚΑΝΟ ΣΥΖΥΓΙΟ

1992	20 έτη	42	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
1993		42 ετών και 6 μηνών	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
1994		43	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
1995		43 ετών και 6 μηνών	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
1996		44	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
1997		44 ετών και 6 μηνών	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
1998	20 έτη	50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
1999		50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2000		50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2001		50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2002		50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2003	20 έτη και 6 μήνες	50	ή	27 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2004	21 έτη	50	ή	28 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2005	21 έτη και 6 μήνες	50	ή	28 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2006	22 έτη	50	ή	29 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2007	22 έτη και 6 μήνες	50	ή	29 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2008	23 έτη	50	ή	30 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2009	23 έτη και 6 μήνες	50	ή	30 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2010	24 έτη	50	ή	31 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2011	24 έτη και 6 μήνες	50	ή	31 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2012	25 έτη	50	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
Από 2013		52	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας

ΜΗΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΜΕ ΑΝΙΚΑΝΟ ΓΙΑ ΒΙΟΠΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΚΝΟ	1992	20 έτη	42	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	1993		42 ετών και 6 μηνών	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	1994		43	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	1995		43 ετών και 6 μηνών	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	1996		44	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	1997		44 ετών και 6 μηνών	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	1998	20 έτη	50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	1999		50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2000		50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2001		50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2002		50	ή	27 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2003		20 έτη και 6 μήνες	50	ή
	2004	21 έτη	50	ή	28 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2005	21 έτη και 6 μήνες	50	ή	28 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2006	22 έτη	50	ή	29 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2007	22 έτη και 6 μήνες	50	ή	29 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2008	23 έτη	50	ή	30 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2009	23 έτη και 6 μήνες	50	ή	30 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2010	24 έτη	50	ή	31 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
	2011	24 έτη και 6 μήνες	50	ή	31 έτη και 6 μήνες ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας
2012	25 έτη	50	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας	
Από 2013		52	ή	32 έτη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας	
ΜΗΤΕΡΕΣ ή ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΜΕ ΤΡΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΠΑΙΔΙΑ	ΕΩΣ 2010	20	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ		Η διάταξη έχει εφαρμογή και στους διαζευγμένους πατέρες που έχουν την επιμέλεια των ανηλίκων ή ανικάνων παιδιών τους.
	2011		52		
	2012		55		
	Από 2013		67		

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ 1-1-1983 ΜΕΧΡΙ 31-12-1992

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΧΡΟΝΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
			ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ	
ΑΝΔΡΕΣ - ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΕΩΣ 2010	35	58		Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης ο ασφαλισμένος ακολουθεί το χρόνο ασφάλισης και την ηλικία του έτους που συμπληρώνει τα 35 έτη ασφάλισης.
	2011	36	58		
	2012	37	59		
	Από 2013	40	62		Γενικές ή καταστατικές διατάξεις που προβλέπουν την χορήγηση σύνταξης με την συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης και ηλικία 58 - 60 ετών έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010.
ΑΝΔΡΕΣ - ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΕΩΣ 2010	37	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ		Η δυνατότητα αυτή καταργείται από 1/1/2011, την διατηρούν όσοι συμπληρώνουν μέχρι 31-12-2010 37 έτη υποχρεωτικής ασφάλισης.
ΑΝΔΡΕΣ	Από 2007 Μέχρι 31/12/2012	25	65	60	
	Από 2013	25	67	62	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	2010	25	60	55	Το όριο ηλικίας που οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης της ηλικίας 60 ετών (για πλήρη) ή 55 ετών (για μειωμένη).
	2011		61	56	
	2012		62	57	
	Από 2013		67	62	

ΓΥΝΑΙΚΕΣ	2010	15	60		Το όριο ηλικίας που οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη αντιστοιχεί στο έτος που συμπληρώνουν το 60ο έτος της ηλικίας τους.
	2011		61		
	2012		62		
	Από 2013		67		
ΑΝΔΡΕΣ (3)	Έως το 2012	15 15	65		
	Από το 2013		67		
ΜΗΤΕΡΕΣ ή ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΜΕ ΤΡΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΠΑΙΔΙΑ	ΕΩΣ 2010	20	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ		Η διάταξη έχει εφαρμογή και στους διαζευγμένους πατέρες που έχουν την επιμέλεια των ανηλίκων ή ανικάνων παιδιών τους.
	2011		52		
	2012		55		
	Από 2013		67		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΟ ΤΕΚΝΟ ή ΑΝΙΚΑΝΟ ΣΥΖΥΓΟ	2010	25	50	-	Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας η μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης εφόσον συντρέχει η ανηλικότητα του παιδιού.
	2011		52	50	
	2012		55	53	
	Από 2013		67	62	
ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	2010	25	50		Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας ο πατέρας ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης εφόσον συντρέχει η ανηλικότητα του παιδιού.
	2011		52	50	
	2012		55	53	
	Από 2013		67	62	

3) Η θεμελίωση στην κατηγορία αυτή προϋποθέτει τη σωρευτική συμπλήρωση τόσο των συνταξίμων ετών (15) όσο και την ορίου ηλικίας (65ο για τη θεμελίωση μέχρι 31.12.2012 και 67ο από το 2013 και εφεξής).

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ 1.1.1983 ΜΕΧΡΙ 31.12.1992

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΧΡΟΝΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤ/ΣΗ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
			ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΑΝΙΚΑΝΟ (4) ΤΕΚΝΟ (% αναπηρίας) ≥ 50% ανίκανο για βιοποριστική εργασία	2010	25			
	2011				
	2012				
	Από 2013				
ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ (5) ΑΝΙΚΑΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (% αναπηρίας ≥ 50% ανίκανο για βιοποριστική εργασία	2010	25			
	2011				
	2012				
	Από 2013				
ΜΗΤΕΡΕΣ Η ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ (6) ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΤΕΚΝΩΝ	2010	18 ΕΤΗ ΚΑΙ 4 ΜΗΝΕΣ (5500 ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ)	55	50	
	2011		57	52	
	2012		60	55	
	Από 2013		67	62	

(4) Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας η μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά τη συμπλήρωση του χρόνου ασφάλισης των 25 ετών.

(5) Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας ο πατέρας ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά τη συμπλήρωση του χρόνου ασφάλισης των 25 ετών.

(6) Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας ο γονέας ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά τη συμπλήρωση των 5500 ημερών ασφάλισης με την προϋπόθεση της συνδρομής της ανηλικότητας του παιδιού (μη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους).

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ 1-1-1993 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΧΡΟΝΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
			ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ	
ΑΝΔΡΕΣ - ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΕΩΣ 2010	37	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ		Η δυνατότητα αυτή καταργείται από 1/1/2011, την διατηρούν όσοι συμπληρώνουν μέχρι 31-12-2010 37 έτη υποχρεωτικής ασφάλισης.
ΑΝΔΡΕΣ - ΓΥΝΑΙΚΕΣ	Έως 31.12.2012	15	65	60	
	Από 2013	15	67	62	
	Έως 31.12.2012	40	60		
	Από 2013	40	62		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΑΝΙΚΑΝΟ ΤΕΚΝΟ (% αναπηρίας ≥ 50%) Η ΑΝΙΚΑΝΟ ΣΥΖΥΓΟ (% αναπηρίας ≥ 67%)	2010	20	55	50	Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας η μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης εφόσον συντρέχει η ανηλικότητα του παιδιού.
	2011		55	50	
	2012		55	50	
	Από 2013		65	60	
ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΙΚΑΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	2010	20	55	50	Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας ο πατέρας ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης εφόσον συντρέχει η ανηλικότητα του παιδιού.
	2011		55	50	
	2012		55	50	
	Από 2013		65	60	

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ 1.1.1993 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΧΡΟΝΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤ/ΣΗ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
			ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΟ ΤΕΚΝΟ (7)	2010	20	55	50	
	2011		55	50	
	2012		55	50	
	Από 2013		67	62	
ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΤΕΚΝΩΝ (8)	2010	20	55	50	
	2011		55	50	
	2012		55	50	
	Από 2013		67	62	

(7) Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας η μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης υπό την προϋπόθεση συνδρομής της ανηλικότητας του παιδιού.

(8) Σε περίπτωση σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας ο πατέρας ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης εφόσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ βάσει Ν. 3863/2010

1. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010 ΠΟΥ ΘΕΜΕΛΙΩΝΟΥΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1-1-2015

Α. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/1992

Τμήμα σύνταξης για ένα χρόνο που έχει διανυθεί μέχρι 21/12/2007

$B\Sigma_1=$	Τακτικές αποδοχές	X	80%	X	Σύνολο χρόνου ασφάλισης μέχρι 31/12/2007
	Τελευταίου μήνα				32* ή 35* ή 27*
*32 για τους Ασφαλισμένους μέχρι 31-12-1982, 35 για τους ασφαλισμένους από 1/1/1983 έως 31/12/1992 και 27 για τους υπαγόμενους στα ΒΑΕ ή ΥΒΑΕ					

Τμήμα σύνταξης για το χρόνο που έχει διανυθεί από 1/1/2008 μέχρι 31/12/2012

$B\Sigma_2=$	Μέσος όρος τακτικών αποδοχών από...έως...*	X	%έτους Αποχώρησης**	X	σύνολο χρόνου ασφάλισης από 1/1/2008 μέχρι 31/12/2012 35 ή 27
	*: μέσο όρο αποδοχών πενταετίας ** Έχουμε μείωση του ποσοστού 1% για κάθε έτος και μέχρι το 70%				

Τμήμα σύνταξης για το χρόνο που έχει διανυθεί από 1/1/2013 και μετά

$B\Sigma_3=$	Μέσος όρος τακτικών αποδοχών πενταετίας	X	2%	X	σύνολο χρόνου ασφάλισης από από 1/1/2013 μέχρι αποχώρηση
--------------	--	---	----	---	---

$$\text{ΒΑΣΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ} = B\Sigma_1 + B\Sigma_2 + B\Sigma_3$$

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ βάσει Ν. 3863/2010

2. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2010 ΠΟΥ ΘΕΜΕΛΙΩΝΟΥΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΕΤΑ 1-1-2015

Α. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/1992

Τμήμα σύνταξης για το χρόνο που έχει διανυθεί μέχρι 31/12/2007.

$B\Sigma_{1=}$	Τακτικές αποδοχές	X	80%	X	Σύνολο χρόνου ασφάλισης μέχρι 31/12/2007
	Τελευταίου μήνα				32 ή 35 ή 27
*32 για τους Ασφαλισμένους μέχρι 31-12-1982, 35 για τους ασφαλισμένους από 1/1/1983 έως 31/12/1992 και 27 για τους υπαγόμενους στα ΒΑΕ ή ΥΒΑΕ					

Τμήμα σύνταξης για το χρόνο που έχει διανυθεί από 1/1/2008 μέχρι 31/12/2010

$B\Sigma_{2=}$	Μέσος όρος τακτικών αποδοχών από... έως...*	X	%έτους Αποχώρησης**	X	σύνολο χρόνου ασφάλισης από 1/1/2008 μέχρι 31/12/2010
					35 ή 27
*: μέσο όρο αποδοχών πενταετίας ** Έχουμε μείωση του ποσοστού 1% για κάθε έτος και μέχρι το 70%					

Τμήμα σύνταξης για το χρόνο που έχει διανυθεί από 1/1/2011 και μετά

$B\Sigma_{3=}$	Μέσος όρος τακτικών αποδοχών από 1/1/2011 και μετά	X	ετήσιο % αναπηλή- ρωσης*	X	Σύνολο χρόνου ασφάλισης από από 1/1/2011 μέχρι αποχώρηση

ΒΑΣΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ = $B\Sigma_1 + B\Sigma_2 + B\Sigma_3$

Β. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΜΕΧΡΙ 1/1/1993 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

Μηνιαίες
Συντάξιμες
Αποδοχές

Σύνολο Μηνιαίων Αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος κατά τα 5 ημερολογιακά έτη που προηγούνται του έτους εκείνου που υπέβαλλε την αίτηση.

(Άρθρο 28
Ν2084/1992)

Αριθμός μηνών που έχει πραγματοποιήσει ο ασφαλισμένος εντός της χρονικής αυτής περιόδου.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

ΣΥΝΤΑΞΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ Α. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/1992

Οι τακτικές αποδοχές (ΤΑ) που λαμβάνοντα υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης (άρθρο 8 Ν. 4491/66) είναι:

Ποσό ΜΚ - Κλασματικό Κλιμάκιο* - Επίδομα Ευδ. Παραμονής** - Χρονοεπίδομα

Ενιαίο Πάγιο Επίδομα

Επίδομα Επικίνδυνης Εργασίας

Επίδομα Καταμετρητών ΔΟ2

Ανθυγιεινό

Μέσος όρος των επιδομάτων (απομόνωσης, σταθμών παραγωγής, μηχανικών εκτός πρωτεύουσας) για το χρονικό διάστημα μέχρι 31/12/1986)

Οι ανωτέρω τακτικές αποδοχές δεν πρέπει να ξεπερνούν το ποσό του 6^{ου} ΜΚ προσαυξημένο κατά 88% (ανώτατο ποσοστό χρονοεπιδόματος) και 37% (ποσοστό εξομάλυνσης συν γενικό επίδομα).

* Χ/36 από το τελευταίο Μ.Κ. έως συνταξιοδότηση.

** ημικλιμάκια

